

ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทยที่มีต่อ
หนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

ปริญญาพนธ์

ของ

มัลลิกา นากเสวี

๒๒ ส.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

กันยายน 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณาธิ์และครูภาษาไทยที่มีต่อ
หนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

บทคัดย่อ
ของ
มัลลิกา นาคเสวี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
กันยายน 2532

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน กับบรรณาธิการ จำนวน 20 คน และครูภาษาไทย จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 140 คน ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และ t -test

ผลการวิจัยที่สำคัญ มีดังนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย โดยส่วนรวมพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิการและครูภาษาไทย ในเรื่องเนื้อเรื่องน่าสนใจ เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และเรื่องตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทยมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนในเรื่องเนื้อหาเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน และเรื่องความหนาของกระดาษปก เหมาะสมดี

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล โดยส่วนรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องน่าสนใจ การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน เรื่องภาพมีขนาดเหมาะสม และเรื่องรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การจับถือ ส่วนนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจใน เนื้อหาของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ โดยส่วนรวมพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเห็นรายข้อพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ มีคะแนน ความเห็นสูงกว่านักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง ในเรื่องตัวหนังสือ ชัดเจน อ่านง่าย สบายตา

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย มีความต้องการซื้อ หนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้เท่ากัน คือ คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือ เรื่องพืชที่เป็นพิษ สูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ และควรมีเทพประกอบเนื้อเรื่องด้วย ส่วนบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ให้ข้อเสนอแนะ 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงราคาหนังสือให้ถูกลง ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น และควรทำรูปเล่มแปลก ๆ ส่วนหนังสือเรื่องนกเงือกไทยนั้น นักเรียนเสนอแนะให้ปรับปรุง ในเรื่องต่าง ๆ เหมือนกัน แต่บรรณารักษ์และครูภาษาไทยเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงเรื่องราคา หนังสือให้ถูกลง ควรทำหนังสือให้มีรูปเล่มแปลก ๆ และควรปรับปรุงเรื่องตัวอักษรควรให้โตขึ้น

THE OPINIONS OF STUDENTS, LIBRARIANS AND
THAI LANGUAGE TEACHERS TOWARD AWARD
WINNING NON-FICTION BOOKS FOR CHILDREN

AN ABSTRACT

BY

MULLIKA NATSAVEE

A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University

September 1989

The purpose of this study was to compare opinions on the two award winning non-fiction books for children 1) between Prathomsuksa VI - students and librarians and Thai language teachers. 2) between Prathomsuksa VI - students in the municipal area and those outside 3) between Prathomsuksa VI - students who do well and those, who do not do very well in the test evaluating their ability in reading the both books.

The sample of this study consisted of 100 Prathomsuksa VI - students, 20 librarians and 20 Thai language teachers. The sample was obtained by simple random sampling. The tool used were the questionnaires and test items. The data are analysed by frequencies, percentage, means and t-test.

The results of the study were as follows.

1. The overall opinions of the Prathomsuksa VI - students were not different from those of the librarians and Thai language teachers. In specific items, more of the students than librarians and Thai language teachers subjects perceived that the two books were interesting in content, did not put as much emphasis on academic elements as on fun, had neat and readable letter-type. On the otherhand, the librarians and Thai language teachers perceived that the two books were novel in content and more suitable in the quality of the book-cover.

2. The overall opinions of the students living in and outside the municipal area was different. In specific items, the students in the municipal area perceived that the two books were more interesting in content, more suitable in the pictures and book format. On the otherhand, the students outside the municipal area perceived that the two books put less emphasis in academic, elements than on fun.

3. The overall opinions of the Prathomsuksa VI - students who had high marks were not different from those of the low-mark group. In specific items, the students who had low test mark perceived that the two books were more interesting and more readable with clearer types.

4. The students and librarians and Thai language teachers equally wanted to buy the two books. (70.00 % and 82.50 % respectively)

5. The improvements suggested by this study are Longer contents, format with tape records and lower price.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ
(ผศ.เกษร เจริญรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ
(ผศ.เกษร เจริญรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ณงนารถ สัยรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ค.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ...๕๕... เดือน กันยายน พ.ศ. 2532

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ผวา พันธุ์เมฆา และผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ ซึ่งกรุณาเป็นประธาน และกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มแรก ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้แนวคิด ให้กำลังใจ ตลอดจนเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และช่วยเหลือทุกอย่างตลอดมาจนสำเร็จเรียบร้อยเป็นรูปเล่ม พร้อมทั้ง อาจารย์ณนารถ ชัยรัตน์ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในการช่วยเหลือ และเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณิ ศิริสุนทร ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี ทองชั้น คุณวิริยะ ลีรสัทธ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตร ทองชั้น ที่กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม และแบบทดสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครูภาษาไทยและบรรณารักษ์ห้องสมุด ของโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและตอบแบบสอบถาม รวมทั้ง ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเขต คำจิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ดร.นิยะดา จิตต์จรัส ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือตลอดมา และขอขอบคุณ คุณประพนธ์ เลิศธีระวิวัฒน์ คุณประภา โกศลนิรติวงศ์ คุณอรุดา สุตมี คุณเทพิน จิรคุณเดชะ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่กรุณาให้กำลังใจ จนผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของผู้ที่มีพระคุณ และหน่วยงานต่าง ๆ อีกจำนวนมากที่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัย ซึ่งมีได้กล่าวนามไว้ จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

มัลลิกา นาดเสวี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความต้องการ และความสนใจในการอ่านของเด็ก	8
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านเนื้อหา	17
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาษา	24
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาพประกอบ	26
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านรูปเล่ม	31
งานวิจัยในประเทศ	34
งานวิจัยในต่างประเทศ	39
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
แหล่งข้อมูล และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	41
การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	48
การดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	80
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	80
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	82
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย	123

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ลักษณะทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	44
2	ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างชอบ จำแนกตามเพศ	46
3	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์ และครูภาษาไทย	58
4	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และ ครูภาษาไทย	60
5	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย	62
6	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล	64
7	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล	66
8	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่ โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล	68

- 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องพืชที่เป็นพิษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจ
ในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง และระดับต่ำ 70
- 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจ
ในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง และระดับต่ำ 72
- 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้
ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง และระดับต่ำ 74
- 12 ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องพืชที่เป็นพิษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และ
ครูภาษาไทย 76
- 13 ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และ
ครูภาษาไทย 77
- 14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
ที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ ตามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย 78
- 15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
ที่ได้รับรางวัล เรื่องนกเงือกไทย ตามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย 79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หนังสือมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เพราะหนังสือเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แสดงความรู้สึกด้อยทอดและที่สำคัญ หนังสือใช้เป็นแหล่งหาความรู้ ความเพลิดเพลินตลอดจนช่วยในการพักผ่อนหย่อนใจ ฉะนั้นจึงควรช่วยกันปลูกฝังให้คนในชาติเห็นความสำคัญของหนังสือ

การพัฒนาคณาให้มีชีวิตที่ดีที่สุด ควรเริ่มพัฒนาดังแต่อยู่ในวัยเยาว์ตอนเป็นเด็ก เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญที่สุด เป็นวัยแห่งการสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ผู้ใหญ่ควรเอาใจใส่และเข้าใจเด็กให้มากที่สุด ผู้ใหญ่จะหยิบยื่นสิ่งใดให้เด็ก เด็กก็จะรับไว้เป็นของตัวเอง ดังนั้นการที่จะหยิบยื่นสิ่งใดให้แก่เด็กจึงควรคำนึงถึงคุณค่าด้วย เด็กมีการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวตั้งแต่เริ่มจำความได้ ในขณะที่เด็กไม่มีความสามารถในการอ่านนั้น เด็กจะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ โดยการฟังพ่อแม่ หรือครู การดูรูปจากหนังสือก็จะได้รับความสนุกสนานจากคำพูดคำอ่านและรูปภาพต่างๆ ได้พัฒนาการทางภาษาจากการรู้จักคำใหม่ๆ เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยคต่างๆ (นิศา ชูโต กล่อมจิตต์ พลายเวช และกานต์มณี สักดิ์เจริญ. 2524 : 14) เด็กวัยประถมศึกษาเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานของการพัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งหนังสือสำหรับเด็กนับว่าสำคัญมาก หนังสือเป็นสิ่งที่มียอดฮิตต่อเด็กเปรียบเหมือนครูผู้สอนประสบการณ์และจินตนาการให้แก่เด็ก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเลือกเฟ้นหนังสือที่ดีให้เด็กอ่าน การเขียนหนังสือสำหรับเด็กนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถพิเศษแตกต่างจากการเขียนหนังสือทั่ว ๆ ไป ผู้เขียนจะต้องมีความรู้เรื่องจิตวิทยาของเด็ก รู้ความต้องการ และความสนใจของเด็กแต่ละวัย ผู้เขียนจะต้องรู้จักสอดแทรกความรู้ และสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่เด็ก (กุลทรัพย์ เกษมนันท์. 2522 : 13) หนังสือสำหรับเด็กที่ดี จะต้องเป็นหนังสือที่เป็นเพื่อนเด็กได้ ต้องชี้ให้เด็กเห็นว่าความผิดเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ และหนังสือสำหรับเด็กที่ดีนั้นเปรียบได้เหมือนเพชรอยู่ที่ใดก็ส่องแสงได้เสมอ เด็กไม่ว่าชาติใดภาษาใด ย่อมเหมือนกัน การให้เด็กอ่านหนังสือ ก็เพื่อจะส่งเสริมความ

เจริญงอกงามในด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา (วิริยะ สิริสิงห. 2524 : 6) ดังนั้น หนังสือสำหรับเด็ก จึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อเด็กมาก เราอาจใช้หนังสือที่ดีเป็นสื่อได้ และเมื่อเราสร้างรากฐานอันมั่นคงตั้งแต่วัยเด็กแล้ว เมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้าก็ย่อมเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา หนังสือสำหรับเด็กมีเพิ่มขึ้นมาก ส่วนใหญ่เป็นหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน วัยอนุบาล และประถมศึกษาตอนต้น เทคนิคการพิมพ์ที่ก้าวหน้า ความสนใจของครู ผู้ปกครอง และนักเขียนในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กวัยนี้มีมากขึ้น ผู้วาดภาพก็สนใจวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กมากขึ้น ตลาดเริ่มมีและขยายออกไปอย่างไม่เคยมีมาก่อน (กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 16. 2530 : 33) เมื่อตลาดหนังสือเด็กกว้างขวางขึ้นก็ทำให้การผลิตหนังสือเด็กมีทั้งหนังสือที่มีคุณภาพ และไม่มีคุณภาพ จึงมีได้สนองความต้องการในเรื่องการพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาประเทศตามที่ควรจะเป็น (กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 17. 2531 : 36) ฉะนั้นเพื่อให้มีการพัฒนาหนังสือครบวงจร อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงได้วางนโยบายการพัฒนา ซึ่งมีอยู่ข้อหนึ่งกล่าวว่า (กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 17. 2531 : 37) รัฐพึงส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมทุกอย่างในกระบวนการพัฒนาหนังสือแห่งชาติครบวงจร คือ การเขียน การแปล การจัดทำภาพประกอบ ออกแบบรูปเล่ม บรรณาธิการกิจ จัดพิมพ์เผยแพร่ ตีพิมพ์ เข้าเล่ม จำหน่าย แจกบริการห้องสมุด และการส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยทัดเทียมกัน ในเรื่องนี้หน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาหนังสือ คือ คณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์จะส่งเสริมการผลิตหนังสือดี และส่งเสริมการอ่านหนังสือ อันจะเป็นการพัฒนาบุคคลในชาติ คณะกรรมการพัฒนาหนังสือนี้ จึงได้จัดให้มีการประกวดหนังสือขึ้น

การประกวดหนังสือสำหรับเด็กเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้มีการผลิตหนังสือที่ดี ๆ แก่เด็กออกมาสู่ท้องตลาด เพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียน และผู้จัดพิมพ์ ในต่างประเทศการประกวดหนังสือสำหรับเด็กได้มีมานานแล้ว และเป็นกิจการที่กระทำกันอย่างจริงจัง หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลจะขายดีเป็นพิเศษ จึงทำให้ทั้งผู้เขียนเรื่องและสำนักพิมพ์มีกำลังใจที่จะผลิตหนังสือที่ดีได้มาตรฐานออกมาสู่ประชาชน (สุภัตรา ชุมเกตุ. 2522 : 34)

สำหรับประเทศไทยได้เริ่มจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2515 มีคณะกรรมการพัฒนาหนังสือของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดำเนินงานด้วยความร่วมมือของสมาคม หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องกับกิจการหนังสือ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งจัดให้มีการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตหนังสือดี และส่งเสริมการอ่าน งานนี้มีมาเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน

หนังสือที่ส่งเข้าประกวดจำแนกออกเป็นหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสารคดี หนังสือนวนิยาย หนังสือกวีนิพนธ์ และหนังสือประเภทสวยงาม สำหรับหนังสือเด็กแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ หนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน (อายุ 3-5 ปี) หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา (อายุ 6-11 ปี) หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี) และหนังสือการ์ตูน และนิยายภาพสำหรับเด็ก ส่วนรางวัลที่กำหนดไว้มี 2 รางวัลคือ รางวัลดีเด่น และรางวัลชมเชย (กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 16. 2530 : 120-131)

นอกจากนี้ยังมีผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันได้แก่ สำนักพิมพ์ แหล่งผลิตต่าง ๆ ผู้แต่ง ผู้แปล ผู้วาดภาพ ผู้จัดการประกวดหนังสือสำหรับเด็ก รวมทั้งผู้ปกครอง ครู และบรรณารักษ์ ต่างพากันให้ความสนใจในกิจการหนังสือสำหรับเด็กให้มีคุณภาพดี ราคาถูก เพื่อเด็กจะได้มีโอกาสซื้อ และอ่านหนังสือเหล่านั้น ทั้งยังมีสถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สมาคม และองค์กรต่างๆ เปิดสอนวิชาเกี่ยวกับวรรณกรรมเด็ก และวิชาการสร้างหนังสือเด็ก สนับสนุนให้ผลิตทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กในประเทศไทย มีการจัดสัมมนา การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก และจัดนิมฟ์หนังสือสำหรับเด็ก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ด้วย (วรรณิ ศิริสุนทร. 2527 : 63)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่า หลายหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันได้พยายามที่จะส่งเสริมให้มีการผลิตหนังสือสำหรับเด็กที่ตีออกมาสู่ท้องตลาด ทั้งยังจัดให้มีการประกวดหนังสือสำหรับเด็กด้วย และหนังสือภาพประเภทสารคดีที่ผลิตออกมาในแต่ละปี ก็ได้มีการจัดแยกประเภท และมีการประกวดตัดสินให้ได้รับรางวัลดีเด่นด้วยเช่นกัน แต่ก็ยังไม่มีการเคยทำการวิจัยเลยว่า เด็ก ๆ นั้นมีความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีที่ผลิตเพื่อพวกเขาอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน เพราะสิ่งแวดล้อมก็เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้ความสนใจของเด็กแตกต่างกัน (จวงจันทร์ พาละพายุ. 2514 : 112)

และการผลิตหนังสือเพื่อเด็กที่ผู้ใหญ่เป็นผู้ผลิต และหนังสือที่ว่าดี ผู้ใหญ่ก็เป็นผู้ตัดสิน โดยไม่ทราบว่าจะตรงกับความคิดเห็นของเด็กหรือไม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน บรรณาธิกร์ และครูภาษาไทยที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ซึ่งพิมพ์ใน ปี พ.ศ. 2529 และ ปี พ.ศ. 2530 โดยศึกษาด้านเนื้อหา ภาษา ภาพประกอบ และรูปเล่ม เพื่อจะได้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กต่อไป

✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือแตกต่างกัน

✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลแตกต่างกันหรือไม่
2. ทำให้ทราบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนทั้งในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลแตกต่างกันหรือไม่
3. ทำให้ทราบว่า ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือที่ต่างกันแตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กได้นำไปเป็นข้อพิจารณาในการจัดทำหนังสือให้เกิดความเหมาะสมยิ่ง ๆ ขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. แหล่งข้อมูล ได้แก่หนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลดีเด่น ในการประกวดประจำปี พ.ศ. 2529 และ ปี พ.ศ. 2530 ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งใน 2 ปีดังกล่าวได้มีการจัดแบ่งประเภทรางวัลต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ส่วนในปีก่อนหน้านั้นการแบ่งประเภทรางวัลไม่เหมือน 2 ปีที่ผ่านมา และหนังสือที่ได้รับรางวัลสำหรับเด็กอายุ 6-11 ปี ก็ไม่มีเรื่องใดมีลักษณะเป็นหนังสือภาพประเภทสารคดี

สำหรับหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลใน ปี พ.ศ. 2529 และ ปี พ.ศ. 2530 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2529 ได้แก่ เรื่องพืชที่เป็นพิษ

ปี พ.ศ. 2530 ได้แก่ เรื่องนกเงือกไทย

รวมเป็นหนังสือที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 ชื่อเรื่อง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล มี 2 กลุ่ม คือ

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 และอยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน โดยจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล จำนวน 50 คน และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 50 คน

2.2 บรรณารักษ์ที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน กับครูภาษาไทย ที่สอนภาษาไทยอยู่ในระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน

(การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดอยู่ในบทที่ 3)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 สถานภาพของผู้ตอบ แบ่งเป็น

3.1.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1.1.2 บรรณารักษ์และครูภาษาไทย

3.1.2 ภูมิลาเนาของโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่ แบ่งเป็น

3.1.2.1 โรงเรียนในเขตเทศบาล

3.1.2.2 โรงเรียนนอกเขตเทศบาล

3.1.3 ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือของนักเรียน

3.1.3.1 ความรู้ความเข้าใจระดับสูง

3.1.3.2 ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ

3.2 ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดี หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิดของนักเรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก โดยจะมีข้อคำถามในด้านเนื้อหา ภาษา ภาพประกอบ และรูปเล่ม

หนังสือภาพประเภทสารคดีที่ได้รับรางวัล หมายถึง หนังสือที่ภาพและเนื้อหาสำคัญเท่ากัน และมีเนื้อหาในสาขาวิชาต่าง ๆ คล้ายกับของผู้ใหญ่ แต่เนื้อหาสาระต่าง ๆ ไม่ละเอียดลึกซึ้งจนเกินกว่าที่เด็กจะเข้าใจ และเป็นฉบับชนะการประกวดและได้รับรางวัลดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2529 และปี พ.ศ. 2530

ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจข้อความจากเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยวัดจากคะแนนการสอบแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในเขตเทศบาล และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานในห้องสมุด

ครูภาษาไทย หมายถึง ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งทำหน้าที่สอนวิชาภาษาไทย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทยแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาลแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงกับระดับต่ำแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนังสือสำหรับเด็ก ควรเป็นหนังสือที่สนุก เด็กชอบอ่านและควรเป็นเรื่องที่ไม่เป็นพิษ เป็นภัยแก่จิตใจของเด็ก ผู้ใหญ่ไม่ควรคิดแต่เพียงว่าเด็กควรอ่านอะไรเท่านั้น เพราะในบางครั้ง เรื่องที่คิดว่าเด็กควรอ่าน อาจไม่เป็นที่ถูกใจเด็กก็ได้ ดังนั้นการจัดทำหนังสือให้เด็กอ่านจึงต้อง คำนึงด้วยว่าเด็กมีความต้องการอะไร และสนใจเรื่องอะไร เพื่อจะได้จัดหนังสือที่ดี มีประโยชน์ และให้คุณค่าที่เหมาะสมกับวัยเด็กแต่ละวัย ฉะนั้นเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงจำแนก ออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความต้องการ และความสนใจในการอ่านของเด็ก
2. ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านเนื้อหา
3. ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาษา
4. ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาพประกอบ
5. ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านรูปเล่ม

ความต้องการ และความสนใจในการอ่านของเด็ก

วัยเด็กเป็นวัยที่มีความต้องการหลายอย่างซึ่งต่างจากวัยผู้ใหญ่ ดังนั้นในการศึกษา ความต้องการของเด็กก็เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กชอบอ่านอะไร และควรมีหนังสือประเภทใดบ้าง เพื่อสนองความต้องการของเด็ก (สุนัตรา ชุมเกตุ. 2522 : 7) ในเรื่องความต้องการนี้ ปรานี เชียงทอง. (2526 : 78) กล่าวว่า เด็กมักมีความต้องการทั่ว ๆ ไปคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านร่างกาย และอารมณ์ ความต้องการทั่วไปของเด็ก มีดังนี้คือ

1. ต้องการความรัก ทั้งเป็นผู้รัก และผู้ถูกรัก
2. ต้องการความมั่นคง และความมีสุขภาพกายที่ดี
3. ต้องการความสำเร็จ
4. ต้องการความเป็นเจ้าของ

5. ต้องการความเปลี่ยนแปลง และความแปลกใหม่ ความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติของเด็ก

6. ต้องการความรักสวຍรักงาน

7. ต้องการหนังสือดี เพื่อเป็นอาหารสมอง และอาหารใจ

การเลือกหนังสือสำหรับเด็ก ควรเลือกให้ถูกต้องตามความต้องการของเด็ก และสนองความต้องการเหล่านั้นของเด็กด้วย

เรื่องความต้องการของเด็กนี้ อาร์บูธโนท และ ซูธเธอร์แลนด์ (Arbuthnot and Sutherland. 1972 : 6-15) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กยังเล็ก ความต้องการก็น้อย แต่เมื่อโตขึ้น ความต้องการต่าง ๆ ก็เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ความต้องการพื้นฐานของเด็กมีดังนี้

1. ความต้องการที่จะทำอะไรได้สำเร็จ เด็กต้องการทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง เพื่อที่จะแสดงว่าตัวเองเก่ง สามารถทำอะไรได้โดยปราศจากความช่วยเหลือของผู้ใหญ่ และจะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ๆ ด้วยเหตุนี้เด็กจึงพอใจ และชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องวีรบุรุษ วีรสตรี

2. เด็กต้องการความมั่นคงทางด้านวัตถุ คือ ต้องการอยู่ดีกินดี ต้องการได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่ ความปลอดภัย ความมั่นคง ความสุขสบายต่าง ๆ เห็นโลกสวยงาม ดังนั้นเด็กจึงต้องการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับ งานเลี้ยงพรุหฺรหา เลื่อนเจ้าสวยงาม เพชร พลอย ปราสาทราชวัง

3. เด็กต้องการความมั่นคงด้านอารมณ์ หรือต้องการรัก และได้รับความรักจากคนอื่น เช่น เด็กต้องการความรักจากพ่อแม่ เพื่อนฝูงญาติ พี่น้อง สัตว์ สิ่งของ และจะแสดงความรักของตนต่อคน หรือสิ่งเหล่านั้นด้วย ดังนั้นเรื่องที่แสดงความรักในครอบครัว จะทำให้เด็กเกิดความมั่นคงทางด้านอารมณ์ และเป็นการสนองความต้องการด้านนี้ของเด็ก

4. เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น เด็กอยากรู้อยากเห็นในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ธรรมชาติต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ หนังสือที่เด็กชอบ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับทวีปต่าง ๆ ประเทศต่าง ๆ ทะเล ทะเลทราย โลกใหม่ เครื่องบิน ยานอวกาศ ท้องฟ้า พระอาทิตย์ ตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับการทำ หรือการประดิษฐ์อะไรด้วยตนเอง

5. เด็กมีความต้องการให้เป็นที่ยอมรับ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในสังคม เด็กจะกระตือรือร้นที่จะได้รับการยอมรับจากสังคม หรือได้รับการรับรองเห็นชอบจากผู้อื่น

6. เด็กต้องการความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เด็กไม่ชอบสิ่งที่ซ้ำซาก จำเจ ชอบให้มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ เด็กจึงชอบหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องแปลก ๆ ใหม่ ๆ การผจญภัย ลึกลับ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายก็เป็นสิ่งที่เด็กชอบ

7. เด็กต้องการสิ่งสวยงาม และเป็นระเบียบ คนตรีที่ไพเราะ การเต้นรำ ละคร บทร้องดนตรี ภาพวาดหรือการแกะสลัก ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านศิลปะ เด็กจึงชอบเรื่องที่มีคำคล้องจอง คำซ้ำ ๆ กันเป็นจังหวะ ชอบหนังสือเกี่ยวกับศิลปะ หนังสือเกี่ยวกับการเสริมความงาม หนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิก โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนต่าง ๆ เป็นต้น

มาร์โลว์ (Marlow, 1973 : 519 - 520) ได้กล่าวถึงความต้องการของเด็กวัยเด็กตอนต้นไว้ดังนี้

1. ต้องการความรู้สึกปลอดภัย และความอิสระ เขาต้องการความรู้สึกปลอดภัยมั่นคงว่า เขามีบิดามารดาอยู่กับเขาที่บ้าน
2. ต้องการความรัก และความเข้าใจ
3. ต้องการโอกาสในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกหวาดกลัว ความโกรธ และการต่อสู้ เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความสามารถในการพูดคุยกับผู้อื่นได้ดีขึ้น จึงทำให้เขาสามารถลดความโกรธ ความก้าวร้าวลง
4. ขณะที่เด็กเจริญเติบโตขึ้น เขาจะต้องการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระต่อตัวของตัวเองบ้าง
5. ต้องการการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา
6. ต้องการความเห็นชอบ และการให้คำแนะนำชี้แนวทางจากผู้ใหญ่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่
 - 6.1 สอนให้รู้จักการพูด การใช้คำพูดในการติดต่อกับบุคคลอื่น
 - 6.2 สอนให้รู้จักความรับผิดชอบในหน้าที่ และช่วยเหลือตนเอง
 - 6.3 สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับเพศ และศาสนา รวมทั้งให้รู้จักมีคุณธรรม จรรยา มารยาทที่เหมาะสม

7. ต้องการอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเขา อยากรู้ว่า มนุษย์อยู่กันอย่างไร และทำไมจึงมีชีวิตอยู่ในโลกนี้

ส่วนในเรื่องความสนใจนั้น เด็กจะมีความสนใจตามวัย ดังนี้

1. ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยเด็กตอนต้น วัยเด็กตอนต้นช่วงอายุ 2-3 ปี จะสนใจหนังสือที่มีรูปภาพสวย ๆ ภาพประเภทที่เด็กชอบมากที่สุดคือ ภาพประติมากรรม แรเงา มีสีหลายสี ภาพเหมือนจริงลายเส้นมีสีหลายสี และสีนั้นต้องเป็นสีสะดุดตา โดยเด็กจะเปิดดูภาพและขอให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่องให้ฟัง (สุนัตรา ชุมเกตุ. 2522 : 11-14)

✕ ช่วงอายุ 3-4 ปี เด็กจะเริ่มอ่านได้บ้างแล้ว และมีลักษณะความสนใจในการอ่านเช่นเดียวกับเด็กวัย 2-3 ปี คือเปิดดูรูปภาพอย่างเดียว เด็กวัยนี้ชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ในครอบครัว ชอบเรื่องสัตว์ ธรรมชาติต่าง ๆ นิทานต้องมีภาพประกอบ ชอบโคลงกลอน

เด็กช่วงอายุ 5-6 ปี เด็กวัยนี้เพิ่มความสนใจจากนิทานมาสู่เรื่องธรรมชาติใกล้ตัวมากขึ้น สนใจเรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง (สุนัตรา ชุมเกตุ. 2522 : 11-14)

✕ 2. ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยตอนกลาง วัยเด็กตอนกลางอยู่ในช่วงอายุประมาณ 7-11 ปี อาจอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นต่อประถมศึกษาตอนปลาย เด็กวัยนี้เป็นวัยที่ชอบอ่านหนังสืออยากรู้ทุกอย่างเพราะอ่านหนังสือได้ด้วยตนเองแล้ว เริ่มมีความแตกต่างในการอ่านระหว่างเด็กหญิงกับเด็กชาย คือ เด็กชายจะชอบเรื่องสัตว์ การต่อสู้ ส่วนเด็กหญิงจะชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและประสบการณ์ เรื่องประเภทเทพนิยาย (ลาวรรณ โฉมฉาย. 2504 : 20) ถ้าจะแบ่งความสนใจในการอ่านของเด็กวัยตอนกลางออกเป็นช่วงสั้น ๆ จะแบ่งได้ดังนี้

✕ เด็กวัย 7 ปี เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น และสนใจสิ่งต่าง ๆ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร มีความสนใจอยากทำโน่นทำนี่ รู้จักชอบและไม่ชอบสิ่งนั้นสิ่งนี้ ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้จะเบนจากเรื่องประเภทเทพนิยายมาสู่เรื่องแบบอื่นๆ ที่เป็นความจริง และเป็นเรื่องในชีวิตประจำวัน

✕ เด็กวัย 8 ปี มีช่วงความสนใจที่นานมากขึ้น เด็กชายจะชอบอ่านเรื่องการผจญภัย เรื่องความจริงเกี่ยวกับสัตว์ ส่วนเด็กหญิงชอบเรื่องชีวิตในบ้าน

✕ เด็กวัย 9-11 ปี ชอบเรื่องการผจญภัย ตื่นเต้น ลึกลับนิสยว เรื่องเกี่ยวกับความกล้าหาญ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ชอบเรื่องการกีฬา ชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ และการตุน โดยเฉพาะวัย 9-10 ปี ชอบอ่านการ์ตูนมาก (วิทยวน อินทรกำแหง. 2523 : 17)

3. ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยเด็กตอนปลาย วัยเด็กตอนปลายอายุประมาณ 12-14 ปี วัยนี้จะเรียกว่าเป็นวัยก่อนวัยรุ่นก็ได้ ความสนใจในการอ่านกว้างมากขึ้น มีความสนใจในการอ่านหนังสือเกือบทุกชนิด รู้จักวินิจฉัยการอ่านหาข้อเท็จจริงมาพิสูจน์ หรือสนับสนุน รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติม เด็กวัยนี้บางคนสามารถเขียนเรื่อง หรือเขียนคำประพันธ์ได้ เด็กวัยนี้ชอบเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การเดินทาง สังคม ธรรมชาติ ชีวประวัติ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก วัยเดียวกับตน เด็กหญิงเริ่มสนใจอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องความรักระหว่างเพศ ส่วนเด็กชายสนใจวิทยาการใกล้ตัว สนใจคณิตศาสตร์ การประดิษฐ์ การทดลองต่างๆ อย่างไรก็ตามทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบเรื่องเกี่ยวกับแมลง เช่น ผีเสื้อ เด็กวัยตอนปลายนี้จะสนใจเรื่องที่เป็นจริงมากขึ้น และความสนใจของเด็กชายและเด็กหญิงจะแตกต่างกันจนเห็นได้ชัด คือ เด็กชายสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ ส่วนเด็กหญิงสนใจเรื่องการครัว การตัดเย็บ เพราะมีรากฐานจากการสนใจรูปร่างของตน อย่างไรก็ตามทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะสนใจสัตว์เลี้ยง การดูภาพยนตร์ การท่องเที่ยว มีเพียงส่วนน้อยที่จะสนใจเรื่องของอาชีพ (ฉวีวรรณ กินวงศ์. 2526 : 60) วัยนี้จะเน้นเรื่องมากกว่ารูป ส่วนมากจะเป็นหนังสือขนาดเล็กพกพา (Pocket Book) (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2527 : 54)

ลมูล รัตตการ (2506 : 49-50) กล่าวถึงความสนใจของเด็กในวัยประถมปลายไว้ดังนี้

เด็กอายุ 9 ปี ยังชอบนิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ อยู่ แต่ชอบเรื่องจริง ๆ มากกว่าที่จะให้สัตว์มาพูดเหมือนมนุษย์ เด็กวัยนี้จะชอบเรื่องผจญภัยมาก

เด็กอายุ 10 ปี จะไม่ต่างกับเด็กอายุ 9 ปีนัก แต่เด็กชายจะชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และเรื่องทำนองเดียวกันนี้มากขึ้น

เด็กอายุ 11 ปี ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัยอยู่ โดยเฉพาะเด็กชาย แต่เด็กหญิง จะเริ่มอ่านนวนิยายบ้างแล้ว

เด็กอายุ 12 ปี เด็กชายจะชอบอ่านหนังสือผจญภัยหรือไม่ก็เป็นหนังสือที่มีวีรบุรุษ วีรสตรี และชอบอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติและประวัติศาสตร์มาก เด็กอายุ 12 ปี จะเริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่แล้ว ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบหนังสือเกี่ยวกับศาสนา

นิสา ชูโต และกล่อมจิตต์ พลายเวช (2527 : 7) กล่าวว่า เมื่อเด็กเติบโตขึ้นก้าวขึ้นสู่ระดับประถมศึกษาตอนปลาย คือช่วงอายุ 9-11 ปี ได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ รอบตัวมากขึ้น จะเริ่มสนใจเรื่องของเด็ก ๆ ในดินแดนอื่น เหตุการณ์ในสมัยอื่นคือในอดีต เด็กจึงเริ่มสนใจและชอบเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และชีวประวัติบุคคลสำคัญต่าง ๆ ในช่วงระยะนี้ เด็กผู้ชายเริ่มไม่ชอบอ่านเรื่องที่มีตัวเอกเป็นเด็กผู้หญิง แต่เด็กผู้หญิงยังคงชอบให้มีตัวเอกทั้งชายและหญิงควบคู่กันไป เรื่องที่เป็นจินตนาการแปลก ๆ ในเรื่อง และเรื่องตลกขบขันไร้สาระ ยังคงเป็นที่ชื่นชอบของเด็ก ๆ ทั้ง 2 ระดับ หนังสืออีกประเภทหนึ่งที่เด็กในวัยนี้ชอบอ่านคือ หนังสือสารคดีที่ให้ความรู้แขนงต่าง ๆ

สำหรับความสามารถในการอ่านหนังสือของเด็กนั้นมีความสำคัญมาก เด็กแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ปกครอง ครู และบรรณารักษ์ ควรจะได้ศึกษาความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็ก เพื่อจะได้จัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็ก โดยการจัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจซึ่งจะทำให้เด็กชอบอ่านหนังสือ เด็กยิ่งอ่านมาก ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพในการอ่าน จะอ่านเร็วและมีความเข้าใจเร็ว สำหรับสาเหตุที่ทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันนั้นมีหลายอย่างคือ

1. ด้านสติปัญญา เด็กที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดจะอ่านหนังสือได้เร็วกว่า มีความสามารถในการเลือกอ่านหนังสือที่น่าสนใจกว่าเด็กในวัยเดียวกัน และจะมีผลการด้านการอ่านสูงกว่าเด็กในระดับเดียวกัน

2. อายุ เด็กอายุต่างกันแม้เพียงปีเดียวก็มีความสามารถในการอ่านต่างกัน เด็กวัยรุ่นและเด็กที่มีอายุมากจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าและเร็วกว่าเด็กที่อายุน้อย โดยทั่วไปแล้วความสามารถในการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไปตามวัย จนถึงอายุราว 20-25 ปี ต่อจากนั้นก็คงตัวหรือลดลงบ้างเล็กน้อย

3. เพศ ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการอ่านเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติและความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ทำให้เด็กชายสนใจหนังสือแตกต่างกับเด็กหญิง เด็กหญิงจะชอบเกี่ยวกับความงาม การแต่งกาย เด็กชายชอบทดลอง ชอบวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์กลไก การผจญภัย คณิตศาสตร์

4. **วุฒิภาวะและความพร้อม** การอ่านจะต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ที่เป็นทักษะย่อย ๆ ประกอบกัน เช่น การใช้สายตา การใช้ข้อวัวยะในการออกเสียง ฯลฯ เด็กที่มีความพร้อมในการอ่านย่อมหมายถึงระดับวุฒิภาวะของเขที่สามารถจะแยกความคล้ายคลึงและความแตกต่างของตัวอักษรได้ ดังนั้นการที่รอให้เด็กพร้อมหรือเตรียมความพร้อมในการอ่านจะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่านที่จะเกิดขึ้นได้

5. **ประสบการณ์เดิม** อิทธิพลของประสบการณ์เดิมจะมีผลต่อการอ่านในเรื่องการถ่ายทอดการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ดีและเร็วขึ้น

6. **ความถนัดตามธรรมชาติ** เด็กมีความสามารถพิเศษในด้านใดก็จะสนใจอ่านหนังสือทางด้านนั้นเป็นพิเศษ เช่น เด็กเก่งคณิตศาสตร์จะอ่านเรื่องคณิตศาสตร์ เก่งภาษา การแต่งกลอนจะชอบโคลงกลอน เด็กเก่งเรื่องการทำอาหารจะสนใจเรื่องการทำอาหาร

7. **สภาพร่างกาย** เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์จะเรียนอ่านได้ดีกว่าเด็กที่เจ็บป่วยเป็นประจำ รวมทั้งความบกพร่องทางร่างกายมีผลต่อการอ่านเป็นอย่างมาก เช่น สายตาสั้น สายตาวาย สายตาเอียง กล้ามเนื้อที่ควบคุมพยักดานการ ประสาทหูการ เป็นต้น

8. **สภาพอารมณ์** มีผลต่อการอ่านเนื่องจากทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองหรือครูต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และพยายามคาดหวังให้เด็กเป็นคนที่สามารถอ่านหนังสือได้เก่งและคล่อง แรงกดดัน ความคาดหวัง อาจทำให้เด็กเกิดความตระหนก และขาดความมั่นใจ กลัวจะทำได้ไม่ดีดังหวัง การทะเลาะเบาะแว้งภายในบ้าน การหย่าร้างของพ่อแม่ ความวิตกกังวลต่าง ๆ นานา จะทำให้สภาพอารมณ์ขาดความมั่นคงและเข้ามารบกวนสมาธิในขณะที่อ่าน ทำให้การพัฒนาการด้านการอ่านเกิดปัญหา

9. **สิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่านของเด็ก** ได้แก่

9.1 **สิ่งแวดล้อมทางบ้าน** ถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง สนับสนุนการอ่าน เลือกหนังสือที่ดี และซื้อหนังสือให้เด็กบ่อย ๆ พ่อแม่ชอบอ่านหนังสือ มีชั้นหนังสือให้เด็กเป็นส่วนตัว เด็กก็จะชอบอ่าน

9.2 **สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน** ถ้าโรงเรียน ครู บรรณารักษ์ ส่งเสริมการอ่าน มีหนังสือที่ดีจำนวนมากในห้องสมุด เด็กก็จะได้อ่านหนังสือดี ๆ และอ่านเก่ง

9.3 **เพื่อน** ถ้าเพื่อนชักชวนให้อ่าน คั่นคว่า ก็จะช่วยให้เด็กอ่านเก่งขึ้นได้

10. **การจัดโปรแกรมการอ่าน** ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่าน จะมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กมาก นอกจากจะขึ้นอยู่กับวิธี

สอนและอุปกรณ์แล้ว ยังต้องพิจารณาที่ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียนการสอน การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม การเลือกหนังสือที่จะให้เด็กอ่านให้ตรงกับระดับความสนใจของเด็กด้วย (จวิักษณ์ บุณยะกาญจน. 2525 : 39-41 ; จวีวรรณ คุณากินันท์. 2527 : 55-56 ; สุขุม เฉลยทรัพย์. 2531 : 141-143)

นอกจากนี้ รัสเซล (Russell. 1961 : 393) ได้เสนอความคิดเห็นสรุปได้ว่า เด็กจะสนใจอ่านหนังสือประเภทใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เพศ อายุ ความสามารถทางสมอง และสิ่งแวดล้อม

ส่วนทางด้านความเข้าใจในการอ่านนั้น ชวาล แพรัตกุล (2520 : 133-135) กล่าวว่า ความเข้าใจคือความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพขั้นต้นชนิดแรกของตัวปัญญา เป็นความพยายามของสมองที่จะดัดแปลงปรับปรุงหรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีรูปลักษณะใหม่ เพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่แปลกใหม่ออกไป แต่ยังมีอะไรบางอย่างคล้ายคลึงของเดิมอยู่บ้าง ซึ่งสามารถแสดงออกได้ดังนี้

1. สามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น แปลความหมายของข้อความออกมาตามลักษณะและนัยของเรื่องราวนั้น ๆ ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยตรง
2. สามารถตีความหมายของเรื่องนั้นได้ คือ จับความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวเป็นอีกแบบหนึ่งได้
3. สามารถขยายความหมายของเรื่องนั้น ๆ ให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงที่มีอยู่เดิมได้

ความเข้าใจในการอ่านนั้น มีลำดับขั้นของความเข้าใจในการอ่าน 5 ขั้น (Bond and Tinker. 1957 : 235) คือ

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในการอ่าน เมื่อความเข้าใจขั้นนี้ดีก็จะมีผลต่อความเข้าใจประโยค เรื่องราวที่อ่าน
2. การเข้าใจหน่วยความคิด ก่อนที่จะทำความเข้าใจประโยค เด็กจะต้องเข้าใจหน่วยความคิดหรือเข้าใจกลุ่มคำเสียก่อน จึงจะมีความสามารถในการอ่านข้อความ แต่เด็กที่ทำความเข้าใจทีละตัว หรืออ่านหนังสือทีละตัว ย่อมจะไม่สามารถจัดกลุ่มคำตามหน่วยความคิดได้

3. การเข้าใจประโยค ในขั้นนี้เด็กจะต้องนำเอาแต่ละคำ แต่ละส่วนมาสัมพันธ์กันเป็นประโยค สามารถเข้าใจความในประโยคได้

4. การเข้าใจตอน หมายถึง การที่เด็กสามารถเข้าใจประโยคที่มาสัมพันธ์กันในตอนนั้นๆ ได้

5. การเข้าใจเรื่องราวที่ยาวขึ้น เป็นการทำความเข้าใจข้อความที่สำคัญในแต่ละตอน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญในแต่ละตอนของเรื่องราว

สุนาฏ นิธิพุทธากุล (2520 : 7-8) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลจะอยู่ในระดับสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการ เช่น

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะจับใจความสิ่งที่เขาอ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิมของตนและความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น บุคคลแต่ละบุคคลจะตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่านแตกต่างกันออกไปตามความต้องการของคน และการอ่านที่ต่างวัตถุประสงค์กันก็ใช้ช่วงเวลาในการอ่านต่าง ๆ กันด้วย วัตถุประสงค์ในการอ่าน มีดังนี้

- 1.1 อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญหรือใจความโดยทั่วไป
- 1.2 อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ
- 1.3 อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่าง ๆ เช่น การใช้เครื่องมือ เป็นต้น
- 1.4 อ่านเพื่อคาดการณ์ว่า เรื่องจะลงเอยอย่างไร
- 1.5 อ่านเพื่อศึกษาคูณค่าของสิ่งที่อ่าน
- 1.6 อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่อง โดยนำมาเขียนใหม่
- 1.7 อ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือข้อความอื่น
- 1.8 อ่านเพื่อจดจำและอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือ

นำไปใช้ตลอดไป

2. นิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้น มากขึ้น และถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับนิสัยของหมู่คำที่เด็กสามารถอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์เก่า และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากขึ้นน้อยต่างกัน แต่ความถูกต้องนี้จะมีมากขึ้นจนถึงขั้นสูงสุดเมื่อเป็นผู้ใหญ่ และความถูกต้องในการเข้าใจของเด็ก ย่อมแตกต่างกันมากขึ้นตามประสบการณ์ และความง่ายหรือความยากของข้อความนั้นๆ ด้วย

4. ระดับความเข้าใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจ คำศัพท์ที่อ่าน และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านแต่ละคน นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละคนด้วย

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนึกเห็นภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความ ชนิดของความถูกต้อง และสิ่งอื่น ๆ ที่ครูอาจพิจารณาพบในการสอนอ่าน

ส่วนวิลเลียม (Williams. 1968 : 204) กล่าวถึงคุณประโยชน์ของความเข้าใจในการอ่านว่า การที่จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจอันดีในการอ่านนั้นเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล (Individual Potentiality) ซึ่งจะช่วยให้ความหมายของความเข้าใจว่า เป็นความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายถึงสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้ว ก็สามารถตอบและอธิบายได้

ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านเนื้อหา

หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่แต่งหรือจัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่านโดยตรง ปัจจุบันหนังสือสำหรับเด็กจริง ๆ และมีคุณภาพดี ในท้องตลาดเมืองไทยยังมีน้อย (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2527 : 4) หนังสือสำหรับเด็กที่ดี ควรจะต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้ (วิริยะ สิริสิงห. 2524 : 8)

1. มีจุดสุดยอดของเรื่องดี
2. โครงเรื่องซาบซึ้งกินใจ
3. ตัวละครมีการพัฒนาดีขึ้น
4. ภาษาที่ใช้เขียนง่าย อ่านเข้าใจทันที
5. เย้ายวนชวนให้อ่าน มีภาพสวย
6. เห็นสิ่งอื่นใดทั้งหมด เรื่องต้องสนุก

ฉะนั้น จะขอกล่าวลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กที่ดีด้านเนื้อหา ดังต่อไปนี้

เนื้อหาในหนังสือเด็ก ควรจะมีทุกประเภท ทั้งสารคดี และเรื่องที่น่าสนใจเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อความบันเทิงที่อยู่ในระดับที่เด็กจะเข้าใจได้ และเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ เป็นเรื่องที่ช่วยให้เข้าใจตนเอง เข้าใจครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น รวมทั้งช่วยในการศึกษาเล่าเรียนของเด็ก ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต (ปราณี เชียงทอง. 2526 : 8) และการประเมินคุณค่าหนังสือสำหรับเด็ก ควรคำนึงถึงว่าหนังสือสำหรับเด็กที่ดี ควรมีเนื้อหาสาระสะท้อนให้เห็นภาพชีวิตจริงของผู้คนในประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสภาพความเป็นอยู่ รวมทั้งเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัวเด็ก (ปราณี เชียงทอง. 2526 : 82)

สมบูรณ์ สิงฆมานันท์ (2522 : 27-28) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณกรรมสำหรับเด็กว่าเหมือนกับเกณฑ์การพิจารณาวินิยาย สำหรับผู้ใหญ่ คือ

- 1.เค้าโครงเรื่อง ซึ่งเปรียบเสมือนแปลนบ้าน เค้าโครงเรื่องที่ดีจะต้องลำดับเหตุการณ์ให้สมเหตุสมผล บทบาทของตัวละครเป็นไปอย่างธรรมชาติ มีเหตุผลเชื่อถือได้ ให้มีเหตุการณ์โดยบังเอิญพอสมควร มีการดำเนินเรื่องด้วยเหตุการณ์มากกว่าการบรรยายหรือความคิดของตัวละคร เค้าโครงเรื่องชวนให้ติดตาม

2. เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นสิ่งสำคัญมาก กล่าวคือ ต้องตรงกับความสนใจของเด็ก คือ เป็นสิ่งใกล้ตัวเด็ก เป็นสิ่งที่เด็กเคยประสบมาแล้ว หรือสามารถจะเรียนรู้หรือเข้าใจได้ไม่ยากนัก เช่น จะใช้สัตว์เป็นตัวละคร ควรเป็นสัตว์ที่เด็กคุ้นเคยหรือหาตัวได้ หรือไม่เกินความสามารถที่จะจินตนาการได้ เรื่องฆาตกรรมไม่เหมาะสมกับเด็ก เพราะการทำให้เด็กเกิดความสะเทือนใจอย่างรุนแรงในวัยเด็ก ไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาในด้านจิตใจของเด็ก เรื่องที่มีเหตุการณ์ที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม ความอาฆาตมาดร้าย ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก

3. สาระสำคัญของเรื่อง เรื่องทุกเรื่องควรมีสาระให้เป็นข้อคิด ความรู้ความเข้าใจสำหรับผู้อ่าน เช่น ในนิทานอีสปจะสรุปตอนท้ายว่านิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า แต่ในหนังสือสำหรับเด็กสมัยใหม่ ไม่ควรสรุปท้ายเรื่องเหมือนนิทานอีสป ควรสอดแทรกไว้ในเนื้อหาอย่างแนบเนียน เรื่องหนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องมีสาระสำคัญมาก ควรจะเป็นประเด็นเดียว สาระสำคัญให้แสดงออกด้วยการกระทำของตัวละคร สาระสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เป็นค่านิยมที่สมควรจะปลูกฝังให้แก่เด็กหรือไม่ ถ้าเรายังมีวรรณกรรมที่กล่าวถึงการล่าสัตว์เพื่อความสนุกสนานเป็นของโก้ คนในชาติ

ก็จะนิยมการล่าสัตว์อย่างช่วยไม่ได้ ถ้าเรามีวรรณกรรมที่ชื่นชมยินดีกับการที่ตัวเองในเรื่องคดีโกง หรือใช้เล่ห์เหลี่ยมเอาชนะคู่ต่อสู้ ซึ่งโง่เขลาเบาปัญญากว่า ก็อย่าหวังว่าเราจะมีคนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

4. ตัวละคร จะเป็นคนหรือสัตว์ ซึ่งมีพฤติกรรมเหมือนคนก็ได้ ขอให้สมจริงสมจัง มีความเป็นธรรมชาติ มีจุดเด่นและจุดอ่อน ไม่จำเป็นต้องดีแสนดี หรือเลวแสนเลว จนเหลือเชื่อผิดความจริง วัยของตัวละครให้ใกล้เคียงกับวัยของผู้อ่าน บทบาทของตัวละครในด้าน ท่าทาง ความคิด และบทสนทนาจะต้องสมวัย ไม่ขัดกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ซึ่งเป็นภูมิหลังของตัวละคร ตัวละครจะต้องมีการเติบโต ถ้าเรื่องราวของเขาดำเนินต่อไปเป็นเวลานาน เด็กจะต้องเติบโตขึ้นและมีกิจกรรมที่แตกต่างไป

ณรงค์ ทองปาน (2526 : 80) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5,6 ควรเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับคนมากขึ้น หรือเรื่องของคนกับสัตว์เลี้ยง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว วีรบุรุษ วีรสตรี วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วรรณคดี การผจญภัย เรื่องประเภทนกสืบง่าย ๆ หรือเรื่อง จากภาพยนตร์ที่น่าสนใจ เขียนได้ทั้งแบบสนทนาร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง

สมศักดิ์ ศรีมานิช (2523 : 2 - 4) กล่าวว่า เนื้อหาสำหรับเด็กมีลักษณะต่างกับหนังสือผู้ใหญ่ เพราะเด็กมีความต้องการ ความสนใจไม่เหมือนกับผู้ใหญ่

ลักษณะเนื้อหาที่ดีสำหรับเด็กมีดังนี้

1. เป็นเรื่องมีแนวความคิดหรือเรื่องดี คือ

1. เป็นเรื่องที่ตรงกับความสนใจ และความต้องการ เรื่องเด็กสนใจ คือ เรื่องเกี่ยวข้องกับตนเอง และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว เช่น หู ตา มือ พ่อ แม่ พี่น้อง สัตว์เลี้ยง ของเล่น โรงเรียน ฯลฯ ซึ่งเป็นเรื่องที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

2. เป็นเรื่องที่สนุกสนาน ชวนให้ติดตาม เนื้อเรื่องมักจะเกี่ยวกับการผจญภัย การท่องเที่ยว การเล่น นิยาย นิทานต่าง ๆ ฯลฯ ไม่ควรเป็นเรื่องที่โศกเศร้าเกินไป

3. เป็นเรื่องที่มีคุณค่า ให้แง่คิดดี หนังสือที่ดีนั้น เมื่ออ่านแล้วต้องทำให้เด็กรู้สึกมีส่วนร่วมไปด้วยตัวละครในเรื่อง แทรกคติสอนใจ โดยอย่าให้เด็กรู้สึกว่า เป็นการสอนเพราะเด็กไม่ชอบหนังสือที่ผู้แต่งมีเจตนาจะสั่งสอน เขียนกดตัวละคร เพื่อจะให้เป็นการสอนเด็กอย่างชัดเจน หนังสือที่ดีจะต้องแทรกแนวความคิดให้เด็กนำไปตัดสินใจเลือกไปปฏิบัติถ้าเด็กไม่รู้ว่าถูกสอน เขาจะเกิดความภูมิใจ และนำไปทำตามความคิดของตน ซึ่งความจริงนั้นเด็กได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านนั่นเอง

4. เป็นเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ เนื้อเรื่องไม่ยาวจนเกินไป เพราะเด็กมีความสนใจระยะสั้น ๆ ถ้าเรื่องยาว และยากเกินระดับความรู้เด็กจะไม่สนใจ และไม่อ่านหนังสือเล่มนั้น

2. เรื่องมีความเป็นจริง

เด็กชอบเรื่องราวที่เป็นความจริงมากกว่าเรื่องราวที่ไม่เป็นความจริง แม้ว่าเด็กจะชอบนิทาน และนิยายก็ตาม ถ้าแต่งเกินความจริง เขาจะไม่อ่านเพราะเขาเกิดคิดว่าผู้เขียนดูถูกความรู้ความคิดของตน ดังนั้นหนังสือที่ดีจึงต้องมีการอ้างเหตุผลให้ถูกต้อง สอดคล้องกันด้วย

3. ตัวละครในเรื่องเป็นคนดี มีลักษณะที่ประทับใจ

เด็กชอบให้ตัวละครเอกในเรื่องเป็นคนดี แม้ว่าจะเป็นคนยากจน ได้รับความลำบาก หรือพบแต่ความเศร้าโศกก็ตาม แต่ภายหลังจะต้องประสบกับความสำเร็จในชีวิต

บุคลิกของตัวละครจะต้องเด่น ทำให้ประทับใจเด็ก และจดจำและกล่าวถึงเสมอ เช่น เป็นบุคคลที่กล้าหาญมีความสามารถพิเศษ มีน้ำใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ได้รับ ความเดือดร้อน จนได้รับคำยกย่องชมเชยว่าเป็นคนดี ฯลฯ

เด็กไม่ชอบให้ตัวละครเป็นคนโหดร้าย เป็นคนเกียจคร้าน มีนิสัยชอบเกรง กลั่นแกล้ง ใ้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของตัวละคร ถ้าจะเป็นคนไม่ดีไปบ้างก็ต้องกลับกลายเป็นคนดี และได้รับคำชมเชยในภายหลัง

4. การสนทนาที่ดี

ตัวละครจะต้องมีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic) จะต้องมีการเคลื่อนไหวของตัวละคร อยู่เสมอในระหว่างมีการสนทนา และการดำเนินเรื่อง

5. ฉากในเรื่องดี ง่าย

เด็กชอบฉากในประเทศที่เขารู้จัก มากกว่าใช้ฉากต่างประเทศ

สำหรับหนังสือประเภทสารคดีสำหรับเด็ก จินตนา ไบกาซูยี (2530 : 47-52) กล่าวว่า การพิจารณาเนื้อหาประเภทสารคดีสำหรับเด็กมีดังนี้

1. ข้อเท็จจริงที่นำมาเขียนถูกต้อง
2. ข้อเท็จจริงมีมากหรือน้อยเพียงใด
3. ควรบอกแหล่งที่มาของข้อเท็จจริงที่นำมาเขียน
4. วิธีเสนอเรื่อง วิธีการออกความคิดเห็น ตลอดจนสำนวนโวหารเปรียบเทียบ

5. สารคดีที่มีตัวละคร ต้องพิจารณาว่าเป็นตัวละครสมมุติหรือเป็นมนุษย์จริง ๆ จะต้องพิจารณาตัวละครในเรื่องด้วยว่าผู้เขียนแสดงทรรศนะ หรือกล่าวถึงตัวละครนั้นในแง่ไหน แง่ดีหรือแง่ร้าย มีอคติหรือไม่ เรื่องนี้ผู้เขียนควรวางตนเป็นกลาง

ลมูล รัตตากร (2529 : 19) สรุปหนังสือสารคดีที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายสนใจมาก มีความรู้รอบตัว ศาสนา ชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ วิธีทำสิ่งของต่าง ๆ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ วรรณคดี การผจญภัย ประวัติบุคคลสำคัญ การปฏิบัติตนเองของเด็กวัยนี้ในประเทศต่าง ๆ ประวัติศาสตร์

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหนังสือเด็กหลายท่านได้ให้แนวความคิดในการเขียนเนื้อเรื่องหนังสือสำหรับเด็กไว้ในหนังสือชื่อเรื่อง ประวัตินักเขียน และนักวาดภาพหนังสือสำหรับเด็ก เล่ม 1 (วรรณิ ศิริสุนทร. 2527 : 9, 21, 56, 96, 105) ดังนี้

จ้อย นันทวิชรินทร์ ได้ให้ความเห็นว่า ในการเขียนเรื่องให้เด็กอ่านจะต้องคำนึงถึงวัยของเด็ก และเขียนให้เหมาะสมกับความรู้ และประสบการณ์ มีจินตนาการ อารมณ์ขัน และควรมีจุดมุ่งหมายว่าจะให้อะไร ความสุข สนุกสนาน หรือให้ความคิด แต่อย่าสอนไปตรง ๆ

ณรงค์ ป้อมบุปผา ให้ความเห็นว่า ควรสร้างหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กให้เด็กไทยได้มีอ่านกันบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ในท้องถิ่น

พรจันทร์ จันทวิมล ให้ความเห็นว่า การเขียนเรื่องสำหรับเด็กนั้น ถือว่าหนังสือควรมีเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เนื้อเรื่องควรสนุกเร้าใจเด็ก พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้ คติคุณธรรม จริยธรรม พร้อมกันไปด้วย

ทูซ (Tooze. 1969 : 78) กล่าวถึงหนังสือสำหรับเด็กว่าควรมีลักษณะดังนี้คือ

1. ให้ความรู้
2. โครงเรื่องสมเหตุสมผล
3. เสริมสร้างทัศนคติที่ดีและมีคุณค่า
4. เสริมสร้างความเข้าใจในตนเอง เข้าใจคนอื่นและสิ่งแวดล้อม
5. เสริมความรู้ที่มีอยู่แล้วให้ขยายกว้างยิ่งขึ้น
6. ให้ความเพลิดเพลิน
7. กระตุ้นให้เกิดความคิด จินตนาการสร้างสรรค์
8. ช่วยแนะแนวทางความคิด และเป็นแหล่งบันเทิงใจ

คาร์ลเซน (Carlsen. 1971 : 23-26) ได้อธิบายถึงลักษณะและประเภทของหนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น คือระยะที่เด็กอายุ 11-14 ปี ว่าเป็นวัยที่เด็กพยายามหารูปแบบของเรื่องที่ตนพอใจมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกอ่านมากกว่า 2 ประเภทขึ้นไปคือ

1. เรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ (Animal Stories) เด็กส่วนใหญ่จะชอบเรื่องสัตว์มาก บางคนอ่านถึง 150-200 เรื่อง และเริ่มมีความชอบพิเศษเฉพาะสัตว์แต่ละชนิด เช่นเรื่องม้าหรือสุนัข เป็นต้น

2. เรื่องผจญภัย (Adventure Stories) เด็กชายในวัยนี้จะเป็นนักอ่านเรื่องผจญภัยต่าง ๆ ผู้ยิ่งใหญ่จริง ๆ ซึ่งลักษณะของเนื้อเรื่องมักจะมีการแก้ปัญหาด้วยความฉลาด ความกล้าหาญ และท้ายที่สุดตัวละครสามารถแก้ปัญหาได้ผลสำเร็จงดงาม

3. เรื่องลึกลับ (Mystery Stories) ซึ่งต่างจากเรื่องลึกลับของผู้ใหญ่ เพราะวัยนี้ต้องการจะสืบทราบว่า "ใครเป็นผู้กระทำ" (Who-done-it ?) และตัวละครเป็นเด็กวัยเดียวกับเขาที่พบสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นการสืบหาสมบัติหรือนิยายกรรมที่หายไป เด็กชายต้องการให้เรื่องเกิดขึ้นในสถานที่แปลก ๆ เป็นต้นว่า ป่าเขา เหวลึก ส่วนเด็กหญิงนิยมให้เป็นฉากในสถานที่ที่เด็กคุ้นเคย เช่นในบ้านร้าง

4. เรื่องเหนือธรรมชาติ (Tales of the Supernatural) เป็นเรื่องคล้ายเรื่องลึกลับมหัศจรรย์ ซึ่งอ่านแล้วทำให้เกิดความตื่นเต้น ระทึกใจ ชวนให้ตกใจ มีลักษณะที่ทำให้ผิดแปลกไปจากธรรมชาติ เช่นเรื่อง ผี หลุมศพที่มีแสงวับ ๆ แวม ๆ เสียงลึกลับ เป็นต้น

5. เรื่องกีฬา (Sport Stories) เนื่องจากเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถเล่นกีฬาได้ดีนัก จึงพยายามหาหนังสือประเภทส่งเสริมการเล่นกีฬามาอ่าน ส่วนเด็กหญิง สภาพทางครอบครัวและกลุ่มเพื่อนเป็นเหตุให้สนใจด้านกีฬาน้อยกว่า

6. เรื่องของชีวิตวัยรุ่นทั่วโลก (Growing up around the World) เด็กหญิงสนใจอ่านเรื่องชีวิตวัยรุ่นในปัจจุบันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเป็นแบบอย่างสำหรับตัวเองด้วย ฉะนั้นผู้เขียนเรื่องเหล่านี้ควรเขียนให้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพที่สุด

7. เรื่องเกี่ยวกับบ้านและครอบครัว (Home and Family-life) เด็กหญิงจะโปรดปรานเรื่องราวเกี่ยวกับความอบอุ่น และความรักความสัมพันธ์ของคนภายในครอบครัว และมีตัวละครเป็นเด็กวัยรุ่นที่ทำงานหนัก ฉลาด หรือเสียสละตัวเพื่อช่วยเหลือครอบครัวให้มีสภาพดีขึ้น แต่เด็กชายไม่ค่อยสนใจนัก

8. เรื่องตลกขบขัน (Broad, Bold Slapstick) ทั้งเด็กหญิงเด็กชายชอบเรื่องตลกขบขันมาก ซึ่งอารมณ์ขันของเด็กวัยนี้แตกต่างไปจากเด็กวัยอื่น ๆ และผู้ใหญ่ เรื่องประเภทนี้มีผู้เขียนน้อยต้องอ่านจากวารสารและดูจากโทรทัศน์เสียส่วนใหญ่

9. เรื่องราวอิงประวัติศาสตร์ (Setting in the Past) ในระยะวัยรุ่นตอนต้น เด็กหญิงจะชอบอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ แต่ไม่ใช่นวนิยายประวัติศาสตร์จริง ๆ เป็นเพียงเกร็ดประวัติศาสตร์นำมาแต่งให้เรื่องราวเปลี่ยนแปลงไปไม่เหมือนกับโลกที่เด็กเห็นในปัจจุบัน

แวน ฮอร์น (Van Horne. 1970 : 7) กล่าวว่าคุณภาพด้านเนื้อหาของหนังสือสำหรับเด็กจะต้องให้ข้อคิดที่ควรให้เด็กทราบเป็นข้อคิดที่เป็นปัจจุบันแต่จะแทรกไว้โดยเด็กไม่รู้ตัว

ฮัค (Huch. 1976 : 16 - 17) ได้ให้หลักเกณฑ์การพิจารณาเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กว่าจะต้องพิจารณารายละเอียดของโครงเรื่อง (plot) และแก่นของเรื่อง (theme) ดังนี้

โครงเรื่อง

1. เด็กต้องการสนุกสนานกับเรื่องที่อ่าน
2. เรื่องมีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง
3. โครงเรื่องใหม่ และแปลก เร้าใจ
4. มีเหตุผลน่าเชื่อถือ

แก่นของเรื่อง

1. เรื่องที่เขียนต้องมีแก่นของเรื่อง
2. แก่นของเรื่องต้องมีคุณค่าสำหรับเด็ก
3. การเสนอแก่นของเรื่องเป็นไปตามธรรมชาติ
4. แก่นของเรื่องต้องไม่เกินความจริง
5. มีการแฝงคุณธรรม

ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาษา

หนังสือสำหรับเด็กที่ดี จะต้องใช้คำที่ง่ายถูกต้อง และตรงความหมาย การใช้ภาษาในหนังสือสำหรับเด็กควรมีลักษณะดังนี้ (ละเมียด ลิมอักษร. 2519 : 26)

1. ใช้ภาษาตามความนิยม สั้น และกะทัดรัด
2. ใช้ภาษาที่ช่วยให้อารมณ์ขึ้น
3. ใช้ภาษาเหมาะกับตัวละครในเรื่อง

สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์ (2523 : 5) กล่าวว่า การใช้ภาษาในหนังสือเด็ก ควรคำนึงถึงการใช้คำในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

1. ใช้คำสามัญ ไม่ใช้คำศัพท์หรือคำที่ยากเกินระดับของผู้อ่าน
2. ใช้คำตรงความหมาย เหมาะสมกับข้อความ
3. ใช้คำสั้น ๆ ง่าย ๆ กระชับรัดกุมกินความมาก ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย
4. ใช้คำถูกต้องกับความนิยมและหลักการใช้อยึดหลักจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ปี 2525

5. เลือกคำใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและลักษณะคำประพันธ์
6. ใช้ภาษาถูกต้องกับกาลเทศะ และบุคคล
7. ใช้คำเกลี้ยงเกลาสละสลวย เลือกใช้คำที่ประทับใจผู้อ่าน
8. ไม่ใช้ภาษา หรือใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เช่น ภาษาตลาด ภาษาแสลง

ภาษาสร้างขึ้นเองใหม่ ภาษาถิ่น ภาษาหนังสือพิมพ์ ภาษาเฉพาะทางวิชาการ ภาษาโฆษณา ภาษาต่างประเทศ

ประโยคที่นำมาผูกเรื่องมีลักษณะดี คือ

1. สั้น ๆ กะทัดรัดได้ความชัดเจนแจ่มแจ้ง
2. เรียงคำเข้าประโยค เป็นคำที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน งดใช้คำต้องห้ามต่าง ๆ
3. เรียงคำเข้าประโยคได้ถูกต้องกับหน้าที่ และความหมาย
4. ประโยคมีความกระชับ คือ มีเนื้อความจบสมบูรณ์ เรียงความสำคัญไว้ตอนสุดท้าย

ของประโยค ถ้านำมากล่าวไว้ก่อนจะกลายเป็นประโยคหลวมไม่น่าอ่าน

รัญจวน อินทรกำแหง (2520 : 113) ได้ให้ความเห็นว่า ภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็กจะต้องเป็นภาษาที่ง่าย ชัดเจน และเป็นคำธรรมดาที่เด็กสามารถเข้าใจได้ทันที โดยไม่ต้องคิดหาคำแปล ถ้าเป็นเรื่องประเภทสารคดี วิธีเขียนต้องไม่ซับซ้อน ชวนอ่าน เข้าใจง่าย ให้อารมณ์ให้ติดตาม สำนวนภาษาสั้นกะทัดรัด สละสลวย คมคาย ไพเราะและอารมณ์แก่ผู้อ่าน มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว ทำให้เรื่องวิชาการที่ดูยากนั้นชวนอ่านและเข้าใจง่าย

ตัวอักษร ควรใช้อักษรขนาดโตสำหรับเด็กเล็ก และมีขนาดเล็กลงตามลำดับสำหรับเด็กโตขึ้นเรื่อยๆ ตัวอักษรที่นิยมใช้กันในปัจจุบันมีขนาดดังนี้ (รักพร ชิงธาดา. 2531 : 46)

- 8.1 ใช้ขนาด 40 พอยท์ (7 ม.ม.) สำหรับเด็กเล็ก
- 8.2 ใช้ขนาด 32 พอยท์ (5 ม.ม.) สำหรับเด็กอนุบาล
- 8.3 ใช้ขนาด 24 พอยท์ (3 ม.ม.) สำหรับเด็กประถมศึกษา

ตัวอักษรที่ใช้ควรใช้สีเข้ม เช่น สีน้ำเงิน สีเขียว สีดำ เพราะเด็กสามารถรับรู้ตัวอักษรสีดังกล่าวได้ดี

ลักษณะของตัวอักษรควรเป็นแบบที่ถูกต้อง ไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ เพราะเด็กอาจอ่านไม่ออกหรืออ่านลำบาก และอาจเป็นการให้มโนคติแก่เด็กในเรื่องลักษณะตัวอักษรที่ไม่ถูกต้อง

บันลือ นฤกะวัน (2521 : 85) กล่าวว่า ภาษาเป็นเรื่องสำคัญชวนให้น่าอ่าน น่าสนใจ กะทัดรัด แสดงความเข้าใจได้เด่นชัด เข้าใจง่าย และควรมีลักษณะดังนี้

1. ระดับภาษาต้องเหมาะสมกับวัย เข้าใจง่าย
2. เป็นภาษาที่นิยมใช้ในสังคม คนนิยมใช้ทั่วไป
3. ตรงกับลักษณะ บุคลิกของตัวละคร คงเส้นคงวา
4. สอดแทรกอารมณ์ขัน
5. ตรงตามสมัยของเรื่อง

วิริยะ ลิวิสิงห์ (2524 : 33 - 38) กล่าวถึงภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็กว่า การใช้คำต้องคำนึงถึงวัยของเด็ก เช่น เด็กวัยเด็กตอนกลาง ควรใช้ประโยคที่มีคำประมาณ 11-14 คำ ส่วนเด็กที่มีอายุเกิน 11 ปีขึ้นไป ควรใช้ประโยคที่มีคำประมาณ 17-20 คำ แต่ไม่ควรเกิน 20 คำ และต้องเป็นภาษาที่ถูกต้อง ไม่ควรใช้ถ้อยคำที่แสดงความไม่แน่นอน

การเขียนเรื่องประเภทสารคดีสำหรับเด็ก ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นมากที่จะต้องให้ถูกต้องตรงตามความหมาย การใช้ภาษามีหลักดังนี้

1. ใช้ความสำคัญ หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์หรือคำที่ยากเกินไป หรือยากเกินกว่าระดับความรู้ของผู้อ่าน
2. ใช้คำตรงความหมาย เหมาะสมกับข้อความ
3. ใช้คำให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและความนิยม ใช้ภาษาให้ถูกต้องกาลเทศะ และบุคคล ใช้คำสั้น ง่าย กระชับรัดกุม ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย และคำที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เช่น ภาษาตลาด ภาษาสแลง ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนภาษาโฆษณา และคำพยานคายต่าง ๆ เป็นต้น
4. การสะกดการันต์ ต้องระมัดระวังให้มาก ไม่ควรให้ผิดพลาด เพราะเด็กมักเชื่อถือและคล้อยตามเรื่องที่อ่าน ถ้าสะกดการันต์ผิด เด็กจะจดจำไปผิด ๆ การเขียนสะกดการันต์จึงควรให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเขียนภาษาไทย

ภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นเนื้อเรื่องทั้งหมดของหนังสือ จึงต้องระวังใช้ภาษาให้ถูกต้อง และให้เด็กสามารถเข้าใจได้ (ปราณี เชียงทอง. 2526 : 136)

นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงในการเขียนเรื่องสำหรับเด็ก คือ เด็กชอบเรื่องที่แสดงออกด้วยการกระทำมากกว่าการบรรยาย เด็กชอบวิธีเขียนง่าย ๆ ชัดเจน ควรหลีกเลี่ยงเรื่องที่เขียนเพิ่นแฉม ประชดประชัน ให้มีบทสนทนาและให้เป็นไปตามธรรมชาติ การดำเนินเรื่องชวนติดตามและจบลงด้วยความพึงพอใจ (สมบูรณ์ ศิงขมานนท์. 2522 : 28)

ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก ด้านภาพประกอบ

ภาพประกอบนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะกับหนังสือสำหรับเด็ก ภาพย่อมให้ทั้งภาษาประสบการณ์ ความเข้าใจ ทำท่ายให้อ่านเรื่องราว ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กจึงควรคิดด้วยว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ภาพนั้นช่วยให้เด็กได้รู้เรื่องราวของตัวอักษรที่ปรากฏในแต่ละหน้าอย่างแจ่มชัด ภาพประกอบหนังสือใด ๆ ก็ตาม ย่อมมีคุณค่าต่อตัวอักษรอยู่ 3 ประการด้วยกันคือ

1. ช่วยเสริมแต่งให้หนังสือเป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่าน ผู้พบเห็น เพราะการออกแบบปกหน้าสี ชนิดของภาพ เป็นเครื่องดึงดูดใจให้เด็กอยากอ่าน แม้ว่าหนังสือบางเล่มเนื้อในไม่ดีนัก แต่ภาพปกดีสวย ย่อมช่วยให้ชวนซื้อไปอ่าน

2. ภาพย่อมช่วยในการแปลความหมาย หรือสร้างความเข้าใจได้มาก เพราะภาพช่วยสร้างให้เข้าใจความหมายของคำ หรือให้เห็นสถานที่แปลก ตกแต่งอย่างพิถีพิถัน ภาพช่วยสร้างมโนภาพจินตนาการ หรือความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องราวในหน้าหนังสือ ขณะที่ดูภาพเด็กก็พอเดาเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

3. ภาพช่วยขยายประสบการณ์ของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง ช่วยสร้างมโนภาพในการเรียนประวัติศาสตร์ หรือเรื่องราวเหตุการณ์ในท้องถิ่น แม้ว่าสิ่งนั้นเด็กจะยังไม่เคยเห็นมาก่อนก็สามารถช่วยให้เด็กได้เห็นสิ่งที่คล้ายความเป็นจริง ภาพช่วยนำเสนอประสบการณ์ที่เด็กไม่เคยเห็นมาก่อนได้ นอกจากนี้ ภาพยังจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากอ่าน อยากค้นพบสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ (บันลือ พฤษะวัน. 2521 : 71 - 72)

วิริยะ สิริสิงห (2524 : 18) กล่าวถึงลักษณะของภาพประกอบว่า ภาพประกอบจะมีลักษณะใดก็ได้ คือ อาจเป็นภาพวาด ภาพลายเส้น ภาพถ่าย ภาพสเก็ตซ์ หรืออื่นๆ คุณสมบัติที่สำคัญของภาพนั้นต้องเป็นภาพที่มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และอธิบายเรื่องได้ ภาพนั้นจะเป็นภาพสีหรือภาพขาว-ดำก็ได้ ถ้าเป็นภาพสี การใช้สีนั้นต้องมีศิลปะที่จะช่วยส่งเสริมให้ภาพนั้นมีชีวิตมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบของหนังสือภาพสำหรับเด็ก ถ้าแบ่งตามวิธีการผลิต สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาพถ่าย หมายถึง ภาพที่ได้จากการถ่ายรูปด้วยกล้อง ภาพดังกล่าวอาจเป็นภาพขาว-ดำ หรือภาพสี นำมาประกอบข้อความหรือเรื่องราวตอนนั้นให้เป็นที่เข้าใจ

ภาพถ่ายทุกภาพล้วนมีคุณสมบัติช่วยตกแต่งภาพให้สวยงามอยู่ในตัวอยู่แล้ว แต่ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้น ก็ควรมีการจัดองค์ประกอบภาพ การให้แสง เงา ตลอดจนการตัดส่วนภาพที่ดี อันจะทำให้ได้ภาพที่มีทั้งคุณลักษณะที่อธิบายเรื่องราว และคุณลักษณะที่จะช่วยตกแต่งสิ่งพิมพ์ให้สวยงามชวนดูยิ่งขึ้น

2. ภาพเขียน หมายถึง ภาพที่เขียนด้วยหมึกและสีต่าง ๆ เป็นรูปร่างและลักษณะต่าง ๆ ตามที่ออกแบบ อาจจะเป็นภาพเหมือน ภาพจินตนาการ ภาพสเก็ตซ์ ภาพการ์ตูน ภาพล้อ แผนภาพ แผนภูมิ แผนสถิติหรือกราฟ แผนที่ แผนที่ ผสม ฯลฯ ใช้สำหรับนำลงตีพิมพ์ประกอบตัวพิมพ์เรียง ในที่ที่เหมาะสมและจำเป็นต้องใช้ เพื่อบรรยายหรืออธิบายเรื่องราวและช่วยตกแต่งสิ่งพิมพ์ให้สวยงาม (สนั่น ปัทมะทิน. 2513 : 60-61)

สีเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ภาพประกอบของหนังสือภาพสำหรับเด็กสวยงาม ภาพจะเป็นที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางการเรียนรู้มากขึ้นเพียงใดนั้น ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสีที่ใช้ในการวาดภาพประกอบด้วย นอกจากนั้นยังช่วยเพิ่มความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ภาพและความเป็นจริงในลักษณะที่เป็นภาพถ่ายเหมือนจริง ได้มีการนำสีต่าง ๆ มาระบายลงในภาพเขียนอย่างสวยงาม

ภาพประกอบถือเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก เด็กมักเลือกอ่านหนังสือที่มีภาพสีสวยๆ มากกว่าภาพขาว-ดำ แม้แต่เป็นเรื่องสนุกสนานที่เด็กชอบจริง หลักการใช้สีกับภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กมีดังนี้

1. ควรใช้ภาพสีหลายสีมากกว่าภาพขาวดำ หรือภาพสีเดียว
2. ควรเลือกใช้สีให้เหมาะกับเนื้อเรื่อง เช่นกล่าวถึงน้ำ ควรใช้สีฟ้า และต้องคำนึงถึงการใช้สีที่ให้ความรู้สึกต่าง ๆ กันให้ตรงตามเนื้อเรื่องเสมอ ถ้าเป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความสนุกสนานเบิกบาน ควรใช้สีอ่อน ถ้ากล่าวถึงเรื่องบางอย่างที่ลึกลับ ควรใช้สีดำหรือสีม่วงประกอบในช่วงนั้น เป็นต้น
3. ควรใช้สีวรรณะอ่อนในการเร่งเร้า และดึงดูดความสนใจของเด็กมากกว่าสีวรรณะเย็น ซึ่งไม่ดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดีเท่าที่ควร
4. ควรหลีกเลี่ยงสีที่ทำให้เศร้าโศกไม่สนุกสนานเบิกบาน เช่น สีดำ สีม่วง เป็นต้น ควรจะใช้สีเหล่านี้เฉพาะตรงส่วนที่ต้องการแสดงความรู้สึกโศกเศร้าของตัวละครเท่านั้น
5. การใช้สีต่าง ๆ ควรใช้สีเข้ม ชัดเจน ให้ความรู้สึกตรงตามความต้องการมากกว่าจะใช้สีซีดจาง โดยเฉพาะปกหนังสือสำหรับเด็ก ควรใช้สีสดใส สะดุดตา เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก (จิตรชัย สุกระกาญจน์. 2526 : 220)

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2508 : 528-540) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า

ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 ควรมีขนาดเล็กลงเพราะเด็กวัยนี้จะอ่านเนื้อเรื่องไปพร้อม ๆ กับการดูภาพประกอบ สีของภาพใช้สีผสมที่กลมกลืนกัน และมีความถูกต้องตามธรรมชาติ ส่วนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น ควรคำนึงถึงความเป็นจริงมากขึ้น และขนาดของภาพเล็กลงได้ตามส่วน

สมศักดิ์ ศรีมานิช (2523 : 47 - 49) ได้อธิบายไว้ว่า ด้านลักษณะภาพประกอบที่ดีสำหรับเด็ก มีดังนี้ คือ

ควรมีภาพประกอบทุกหน้า โดยเฉพาะเด็กเล็ก ส่วนเด็กประถม ถ้าหนังสือสำหรับเด็กมีตัวหนังสือมากเกินไปจะทำให้เด็กไม่สนใจยิ่งเป็นคนอ่านไม่เก่ง เรียนไม่เก่ง ยิ่งหมดกำลังใจ และอาจจะไม่นิสัยไม่รักการอ่าน เด็กวัย 11-16 ปี ภาพก็ยิ่งมีความสำคัญ เพราะช่วยให้หนังสือเป็นที่น่าสนใจขึ้นมาก และเมื่อสำรวจดูความสนใจของเด็กวัยนี้ก็ปรากฏว่า เด็กชอบให้มีภาพและมีสีชัดเจนสวยงาม ควรใช้ภาพสีหลายสีมองแล้วสวยงาม เพื่อเป็นเครื่องดึงดูดใจให้อยากอ่าน การให้สีหนังสือส่วนใหญ่ ควรให้สีตรงกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ

ททัย ดันหยง ให้ความเห็นเกี่ยวกับหนังสือภาพไว้ว่า หนังสือเด็กส่วนใหญ่เป็นหนังสือภาพ (Picture Book) ภาพในหนังสือเด็กมีบทบาททั้งที่เป็นภาพ เนื้อหาของเรื่องราว และภาพที่ใช้ประกอบเนื้อเรื่อง จะเห็นว่าภาพประกอบที่สวยงามนั้นย่อมเร้าความสนใจของเด็ก กระตุ้นให้เด็กมีจินตนาการกว้างไกล (ททัย ดันหยง. 2525 : 18)

ปราณี เชียงทอง (2526 : 8) ให้ความคิดเห็นว่า ภาพประกอบนับเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก เด็กชอบความสนุกสนานเพลิดเพลิน ชอบอ่านด้วยภาพมากกว่าตัวหนังสือ ภาพประกอบจึงต้องเป็นภาพที่มีความรู้สึก มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และอธิบายเรื่องได้

นายยุตตะกะ สุกิตะ (Yutaka Sugita) นักเขียนภาพประกอบที่มีชื่อเสียงชาวญี่ปุ่น กล่าวว่า การเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กมีความสำคัญยิ่งเช่นเดียวกับการเขียนหนังสือ เขาได้ต่อสู้และต่อต้านกับสิ่งที่เป็นอิทธิพลแล้ว ๆ ทั้งจากโทรทัศน์ และการดูการ์ตูนด้วยภาพที่เขียนประกอบหนังสือสำหรับเด็กของเขา ด้วยการสนับสนุนของผู้ปกครองของเด็ก เขามั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ผู้เขียนภาพประกอบ หรือผู้แต่งหนังสือต้องมีความรู้สึกต่อเด็กเช่นเดียวกับคนทั่ว ๆ ไป ต้องเข้าใจว่า เด็กชอบ และไม่ชอบอะไร ถ้านักเขียนภาพประกอบสามารถจับความต้องการของเด็กได้จะช่วยทำให้เด็กสามารถเข้าใจภาพที่เห็นและเนื้อหาของเรื่องและได้รับความบันเทิงจากการสร้างภาพจนนั้น ๆ นักเขียนหนังสือสำหรับเด็กควรจะต้องช่วยกันเผยแพร่ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความมีอารมณ์ลึกซึ้งลงในหนังสือภาพสำหรับเด็ก การเขียนภาพที่ดีจริง ๆ เท่านั้นที่จะสามารถทำให้เกิดมโนทัศน์ที่สมบูรณ์ขึ้นได้ อย่าได้ประเมินค่าความสามารถของเด็กต่ำ

โดยคิดว่าเด็กจะไม่เข้าใจ และไม่สามารถใช้วิจารณญาณของตนต่อเรื่องราวที่ได้อ่านหนังสือที่มีเนื้อเรื่องและภาพประกอบที่ดี เนื้อหาคำพูดจะแสดงควมมีชีวิตชีวาให้ความบันเทิงและมีการแสดงออกทางภาพประกอบ มีความอุดมด้านสุนทรียภาพและความบันเทิงให้แก่ผู้อ่านอย่างไม่มีขีดจำกัด (ลิม เชียงซาน. 2528 : 54 - 55)

นอกจากนี้ยังมีนักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กหลายท่านได้ให้แนวความคิดในการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กไว้ในหนังสือชื่อ ประวัติการเขียนและนักวาดภาพหนังสือสำหรับเด็ก เล่ม 1 (วรรณิ ศิริสุนทร. 2527 : 65,42,77,87) ดังนี้

รณรงค์ ผ่องใส ได้ให้ความเห็นว่า ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กควรมีความสวยงามและสอดคล้องกับศิลปกรรมอันดี ที่ถูกต้องควร ให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัยซึ่งเป็นผู้อ่าน

ประเทศ สุขสฤติย์ ได้ให้แนวความคิดในการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก ว่า ควรเขียนภาพให้มีลักษณะเหมือนจริงมากที่สุดเพื่อให้ข้อเท็จจริงแก่เด็ก โดยใช้เส้นที่อ่อนหวาน สีที่สวยงามประกอบสัดส่วนที่เหมาะสม

วิโชค มุกดามณี มีความเห็นว่า ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กควรมีลักษณะของการสร้างสรรค์โดยมีรูปแบบที่เป็นของตัวเอง โดยเฉพาะ และมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ซึ่งสามารถถ่ายทอดไปสู่การรับรู้ของเด็กได้โดยง่าย

และสมชาย เวชวิทย์ ได้ให้ทรรศนะในการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า ควรใช้เทคนิคอย่างง่าย ๆ โดยคำนึงถึงเด็กซึ่งเป็นผู้ดูว่า เด็กในแต่ละวัย มีความต้องการและมีความสามารถในการรับรู้แค่ไหน แล้วจึงใช้เทคนิคในการสร้างภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กดังกล่าว นอกจากนั้นภาพประกอบควรมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากหรือสลับซับซ้อนเกินไป และใช้สีที่มีความสดสวยชัดเจน

ปัจจุบันมีหนังสือที่มีการออกแบบอย่างดี มีรูปภาพประกอบสวยงามดีมาก และการออกแบบนี้มีความสำคัญต่อการผลิตหนังสืออย่างยิ่ง (สุนทร โคตรบรรเทา. 2529 : 7)

ฮัต ได้ย้ำว่าภาพประกอบ ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหา และช่วยขยายเนื้อหาได้ด้วย (Huch. 1976 : 16-17)

วิททิช และ ชูลเลอร์ (Wittich and Schuller. 1973 : 106-110) ได้สรุป
ลักษณะของภาพที่ดีไว้ดังนี้

1. การจัดองค์ประกอบดี (Good Composition) คือมีความสมดุลย์ของภาพ มีตำแหน่ง
และทิศทางของเส้นต่าง ๆ มีการให้แสง เงา สีดี มีจุดสนใจภายในภาพ จุดสนใจนั้นมักไม่นิยมวางไว้
ตรงกลางภาพ
2. สื่อความหมายได้ชัดเจน (Clear Communication) โดยผู้ออกแบบภาพจะต้องเน้น
ให้ชัดว่า อะไรคือสิ่งที่ต้องการนำไปบอกผู้ดู แล้วควบคุมให้เป็นไปตามที่ต้องการ
3. มีสีเห็นจริงจัง (Effective Color) สีที่ใช้ในภาพสำหรับเด็กโดยทั่วไป ควรเป็นสี
ที่ตรงกับความจริงและเป็นสีธรรมชาติ
4. มีความตัดกันและคมชัด (Good Contrast and Sharpness) รูปภาพที่เป็นส่วนสำคัญ
ควรชัดเจน การให้แสงและเงาคมชัด จะทำให้แลดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็กด้านรูปเล่ม

รูปเล่ม เป็นสิ่งจำเป็นมากในการทำหนังสือสำหรับเด็ก เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กตัดสินใจ
เบื้องต้นว่า จะอ่านหรือไม่ ไม่เฉพาะหนังสือภาพสำหรับเด็กเล็กเท่านั้น แต่รวมถึงหนังสือสำหรับเด็กโตด้วย การออกแบบรูปเล่ม และปกให้ดึงดูดความสนใจเป็นสิ่งจำเป็นมาก ขนาดของตัวหนังสือ
จะต้องเหมาะสมกับวัย หนังสือสำหรับเด็กเล็กใช้ตัวหนังสือโต ขณะที่หนังสือสำหรับเด็กโตต้องใช้
หนังสือขนาดเล็ก มิเช่นนั้นแล้ว จะทำให้เด็กรู้สึกท้อไปลดความสามารถของเขา ช่องว่างระหว่าง
บรรทัด และช่องไฟต้องเหมาะสม การจัดหน้า จะต้องไม่แน่นเกินไป (สมบูรณ์ สิงฆมานนท์.
2522 : 24)

รูปเล่ม มีความสำคัญต่อหนังสือในแง่ความสวยงาม การใช้ การเก็บรักษา เป็นสำคัญ
หนังสือที่ดีว่ารูปเล่มดี ก็คือหนังสือที่มีขนาดพอเหมาะแก่การจับถือ และหยิบอ่าน เก็บรักษาได้
โดยไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ รวมทั้งไม่เล็กเกินไป จนกลายเป็นปัญหาในการเก็บรักษาให้มั่นคงถาวร
หนังสือที่มีรูปเล่มดีและเหมาะสม ย่อมส่งผลให้เด็กเกิดความอยากอ่านอยากซื้อ

รูปเล่ม หมายถึง ขนาดความกว้างยาวของหนังสือแต่ละเล่ม ซึ่งขนาดของรูปเล่มจะ
กว้างยาวเท่าใด ย่อมขึ้นอยู่กับวัสดุที่นำมาใช้ทำเล่ม (ฉัตรชัย ศุภระกาญจน์. 2526 : 183)

แบบของรูปเล่ม

รูปเล่มของหนังสือโดยทั่วไปนั้น มี 2 แบบคือ

1. รูปเล่มแนวตั้ง (Upright) หมายถึงรูปเล่มที่มีส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้าง เมื่อหยิบจับหนังสือ จะพบว่าสันของหนังสือมีความยาวมากกว่าความกว้าง รูปเล่มแนวตั้ง เป็นที่นิยมในการพิมพ์หนังสือโดยทั่วไป

2. รูปเล่มแนวนอน (Oblong) หมายถึงรูปเล่มที่มีส่วนกว้างมากกว่าส่วนสูงเมื่อหยิบจับหนังสือ จะพบว่าสันของหนังสือมีความยาวน้อยกว่าส่วนกว้าง

รูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็ก นอกจากจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมทั้งแนวตั้งและแนวนอน ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีลักษณะอื่น ๆ คือ

3. นับ

4. ซ้อนเป็นแผ่นร้อยรูปแบบหนังสือโบราณ

5. เป็นรูปทรงต่าง ๆ เช่น รูปสัตว์ ผลไม้ ทรงกลม ฯลฯ

บันลือ นฤกะวัน (2521 : 86) ให้ข้อคิดว่า ขนาดของหนังสือไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ตายตัว เด็กมักจะชอบสิ่งซ้ำซาก ฉะนั้น จึงสามารถผลิตรูปเล่มได้หลายขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็ก 4 นิ้ว จนถึงขนาดใหญ่ 9 นิ้ว ความหนาของหนังสือตั้งแต่ 20 แผ่น จนถึง 50 แผ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่อง และวัยของเด็ก แต่ลักษณะรูปเล่มไม่ควรออกแบบให้เหมือนหนังสือแบบเรียน การจัดรูปเล่มหนังสือ ควรประดิษฐ์ตั้งแต่ปกเป็นต้นไป การเว้นเนื้อที่ไว้ว่างก่อนขึ้นเรื่องทำให้เด็กได้พักสมองก่อนที่จะทำความเข้าใจเรื่อง และเนื้อที่ว่างริมกระดาษก็จะช่วยให้เด็กได้อ่านหนังสือได้สบายตายิ่งขึ้น

ณรงค์ ทองปาน (2526 : 70) กล่าวว่า ขนาดเล่มนั้นเด็กชอบหนังสือปกแข็งมากกว่าหนังสือปกอ่อน หนังสือเล่มใหญ่กับหนังสือเล่มเล็กเด็กชอบเท่า ๆ กัน ความหนาควรประมาณ 16 ถึง 24 หน้า ไม่รวมปก ส่วนปก ควรสีสวยสด เด็กชอบปกมัน ๆ เช่น อาน้ำมัน หรืออานพลาสติก มากกว่าปกพิมพ์สีแล้วไม่อาน้ำมัน หรืออานพลาสติก

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 9) กล่าวว่า รูปเล่มไม่กำหนดแน่นอนไม่ควรจะใหญ่โตมากนัก ถ้าหยิบอ่านไม่สะดวก เด็กก็จะไม่สนใจ ควรทำให้พอเหมาะที่เด็กจะจับถือได้สะดวก หยิบอ่านพลิกหรือเปิดอ่านได้สะดวก

วิริยะ ลีรสิงห์ (2524 : 15, 22) กล่าวว่าเกี่ยวกับรูปเล่มของหนังสือไว้ว่า หนังสือเล่มใหญ่กับเล่มเล็กเด็กชอบเท่า ๆ กัน แต่เนื่องจากขนาดหนังสือเด็กในประเทศไทยที่นิยมใช้กันมีอยู่เพียงสองขนาด คือ 16 หน้ายก กับ 8 หน้ายก ทั้งนี้เพราะถือความสะดวกในการพิมพ์เป็นสำคัญ เด็กจะชอบหนังสือปกแข็งมากกว่าปกอ่อน และเด็กชอบเรื่องที่ไม่ยาวเกินไป ความหนาของเล่มหนังสือจึงควรอยู่ในช่วง 16 ถึง 24 หน้า ความหนาขนาดนี้เป็นขนาดลงตัวในการพิมพ์หนังสือด้วย

ส่วนปกนั้น เด็กชอบหนังสือปกสีสวยสด ชอบปกมันๆ เช่นอาบพลาสติก หรืออาบน้ำมัน มากกว่าปกที่พิมพ์สีแล้วไม่อาบน้ำมัน หรืออาบพลาสติก

มันมาส ชวลิต (2509 : 9) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับปกหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนว่า ถ้าเป็นหนังสือปกอ่อนควรใช้กระดาษหนาและทนทาน หากเป็นหนังสือปกแข็งควรมีผ้ารองสันก่อนหุ้มปก ใบริ่องปกควรใช้กระดาษที่มีคุณภาพเหนียวพอที่จะยึดปกและเนื้อในให้มั่นคง

และรัตนพร ชิงธาดา (2531 : 45-46) กล่าวว่า หนังสือที่ดีสำหรับเด็กควรมีลักษณะรูปเล่มดังนี้

1. ลักษณะรูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็กไม่จำเป็นต้องมีเพียง 2 แบบ คือ เป็นรูปสี่เหลี่ยมในแบบแนวตั้งและแนวนอน ดังที่นิยมทำกันในประเทศไทยเท่านั้น แต่หนังสือสำหรับเด็กควรมีรูปทรงหลาย ๆ แบบ เช่น เป็นรูปช้าง รูปปลา รูปบ้าน รูปนก ฯลฯ

2. ขนาดรูปเล่มพอเหมาะกับเด็ก คือพอเหมาะมือของเด็กที่จะหยิบยก เปิดอ่าน หรือนำไปไหนมาไหนได้โดยสะดวก ขนาดของหนังสือสำหรับเด็กในเมืองไทยนิยมทำกันมากคือขนาด 8 หน้ายก และ 16 หน้ายก

3. การเย็บเล่มแข็งแรงทนทาน กล่าวคือการเย็บเล่มควรจะใช้วัสดุที่ทนทานและเย็บด้วยความประณีต หนังสือที่เย็บเล่มแบบเย็บสัน และเย็บกึ่งด้วยด้ายที่มีคุณภาพดีจะมีความแข็งแรง ทนทานกว่าหนังสือที่เย็บเล่มแบบเย็บนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือที่เย็บแบบเย็บนอกด้วยลวดจะชำรุดค่อนข้างเร็ว แต่การเย็บเล่มแบบเย็บนอกก็มีข้อดีคือสามารถเปิดหนังสือกางราบได้

4. ปกจะต้องแข็งแรงทนทานต่อการจับต้องของเด็ก ปกแข็งย่อมแข็งแรงทนทานกว่าปกอ่อน ปกควรทำให้สวยงาม เช่นมีรูปที่สวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจให้อ่าน ที่หน้าปกควรมีชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนเรื่อง ชื่อผู้เขียนภาพและสำนักพิมพ์หรือผู้จัดทำไว้ด้วย

งานวิจัยในประเทศไทย

ทวี มุขระโกษา (2510 : 147) ได้สำรวจทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปี จำนวน 200 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 100 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุ 11-13 ปี และกลุ่มอายุ 14-16 ปี พบว่า ประเภทหนังสือที่เด็กอ่านมีดังนี้ อายุ 11-16 ปี ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนอันดับรองลงมาคือ หนังสือเกี่ยวกับกีฬา

สมทรง สิตลาพันธ์ (2515 : ง-จ) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ" เพื่อทราบถึงลักษณะหนังสือที่ประกอบด้วยขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพซึ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 ชอบ ตลอดจนเหตุผลในการเลือกหนังสือของนักเรียนในด้านที่เกี่ยวกับขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพ ประชากรที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยนักเรียนชาย - หญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 จำนวน 144 คน ใช้หนังสือเป็นเครื่องมือในการทดลอง 10 เล่ม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาชอบภาพวาดแบบไทยแท้มีสีสันสดใสมากที่สุด ในการเลือกลักษณะภาพประกอบ นักเรียนส่วนใหญ่เลือกภาพโดยถือสีสวยสะดุดตาเป็นเกณฑ์ และให้ความเห็นว่าภาพถ่ายสัตว์ธรรมชาติมีความชัดเจนมากที่สุด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 3-43) ได้สำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กไทยเพื่อหาข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางให้ผู้เขียนแบบเรียน ผู้ผลิตหนังสือ ตลอดจนบรรณารักษ์ได้ทราบข้อเท็จจริง เพื่อจะได้จัดเตรียมหรือผลิตหนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ 10 โรงเรียน จำนวน 1,350 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั่วประเทศ 13 โรงเรียน จำนวน 3,350 คน และครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายเฉพาะในกรุงเทพฯ และในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ และทุกจังหวัดจำนวน 380 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาชอบอ่านหนังสือนิทาน และนิยาย นักเรียนทั้งสองระดับมีความสนใจอย่างคงที่ในหนังสือประเภทสารคดี ตำราว่าด้วยการทำสิ่งต่าง ๆ และเรื่องแปล แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนทั้งสองระดับสนใจอ่านหนังสือ คือ แรงจูงใจจากการดูภาพยนตร์ จากครูบรรณารักษ์ ครูประจำวิชา ตลอดจนการอ่านบทวิจารณ์จากหนังสือ และวารสาร

สุนทรี มีพร้อม (2522 : 1) ได้ทำการวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2519 จำนวน 17 เรื่อง ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร แบ่งออกเป็นหนังสือประเภท บันเทิงคดี และสารคดี ผลการวิจัย สรุปได้ว่าหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีสอนให้เด็กเชื่อมโยงคำสั่งสอน มีความกตัญญูทักท้วงต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์ สอนให้มีความสามัคคี ความซื่อตรง ความกล้าหาญ ความอดทน ความเมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน และสอนให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนหนังสือประเภทสารคดีสอนให้เด็กรู้จักการปฏิบัติตนในสังคม และสอนให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมในสมัยก่อน

ส่วนประคอง กาญจนการุณ (2523 : ง-จ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์ โดยศึกษาทั้งเด็กที่อยู่ในเมือง และชนบท ผลการวิจัยมีประเด็นหนึ่งกล่าวว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สนใจอ่านหนังสือประเภทสารคดี ความรู้รอบตัว มากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รัชณี แพรนิมิต (2523 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2522 เพื่อศึกษาในด้านเนื้อหาลักษณะรูปเล่ม และลีลาการเขียน โดยเลือกหนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่มีเนื้อหาเด่น และมีภาพเป็นเพียงส่วนประกอบ จำนวน 29 เล่ม ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับด้านเนื้อหา และลีลาการเขียนปรากฏว่าหนังสือส่วนใหญ่มีเนื้อหา และลีลาการเขียนที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับดี

รัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์ (2524 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4, 5 และ 6 เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยปรากฏว่า จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 18.33 ชอบอ่านหนังสือการ์ตูน จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 30.94 ชอบอ่านหนังสือประเภทชาดก จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 24.65 ชอบอ่านวรรณคดีเรื่องสังข์ทองจำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 28.21 ชอบอ่านหนังสือเรื่องสั้นสำหรับเด็ก จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 58.99 ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนา จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 34.26 ชอบอ่านหนังสืออธิบายวิธีทำสิ่งต่าง ๆ ประเภทประดิษฐ์สิ่งของ จำนวนนักเรียนสูงสุดร้อยละ 40.46 ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ประเภทประวัติบุคคลสำคัญ

นิศา ชูโต กล่อมจิตต์ พลายเวช และกานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2524 : 80) ได้วิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กที่จำหน่ายอยู่ในตลาดหนังสือปัจจุบัน จำนวน 787 เล่ม พร้อมกันนั้นได้ทดสอบให้เด็กอายุ 6-12 ปี อ่านหนังสือจำนวน 50 เล่ม แล้วตอบแบบสอบถาม ผลของแบบสอบถามจำนวน 483 ชุด ทำให้ทราบลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ ไม่ชอบ ดังนี้

เด็กชอบหนังสือที่ให้ความรู้ ความบันเทิง มีคติสอนใจ อ่านเข้าใจ อ่านง่าย สนุก อ่านยาก แต่สนุกตื่นเต้น มีคำคล้องจองกัน มีคำถามให้ทาย เด็กไม่ชอบหนังสือที่เรื่องยาวเกินไป เรื่องไม่สนุก อ่านง่ายแต่ไม่สนุก เรื่องเศร้าไม่มีเรื่องราวอะไรเลย เป็นเรื่องที่เกินไปไม่ได้ เรื่องสั้นเกินไป ไม่มีคติสอนใจ อ่านแล้วไม่รู้เรื่อง หรือไม่เข้าใจ

* กฤษณา ผลชีวิน (2524 : ง-จ) วิเคราะห์เนื้อหาและรูปลักษณ์หนังสือสำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2519 จำนวน 174 เล่ม (ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร) เพื่อดูว่าเนื้อหาหนังสือมีส่วนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสังคม และสติปัญญาให้แก่เด็กหรือไม่ และมีคุณภาพการจัดทำตลอดจนลักษณะรูปลักษณ์อยู่ในระดับใด ผลการวิจัย การวิเคราะห์ด้านเนื้อหาปรากฏว่า หนังสือสำหรับเด็กส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคม และจิตใจเกี่ยวกับความรักในครอบครัว ความกล้าหาญ ความอดทน และช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญาในด้านความมีไหวพริบปัญญา และจินตนาการ หนังสือจำนวนน้อยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต ความเคารพในสิทธิของผู้อื่น ความประหยัด ความตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย การมีสุขนิสัยที่ดี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความรู้ทางศิลปะ

ในปี พ.ศ. 2524 เรวัต การพจน์ (2524 : ง-จ) วิจัยเรื่อง "ภาพประกอบหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก" มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก ลักษณะต่าง ๆ ของภาพที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องของหนังสือแต่ละประเภท รวมทั้งเพื่อศึกษาประวัติและวิวัฒนาการของภาพประกอบหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนเพื่อศึกษาถึงชีวิตประวัติและผลงานของศิลปินร่วมสมัยผู้เขียนภาพประกอบหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก จำนวน 40 คน กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ศิลปินผู้เขียนภาพประกอบจำนวน 30 คน

วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้ สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของศิลปินผู้เขียนภาพประกอบ ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะภาพประกอบมีดังนี้

ภาพการ์ตูนมีความเหมาะสมที่ระดับมากที่สุดกับเนื้อเรื่องประเภทตลกขบขัน และมีความเหมาะสมที่ระดับมากกับเนื้อเรื่องประเภทร้อยกรอง และบทกล่อมเด็ก

ภาพลายเส้นมีความเหมาะสมที่ระดับมากกับเนื้อเรื่องประเภทนิยายอิงประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ นิทานสอนศีลธรรม และมีความเหมาะสมที่ระดับพอควรกับเนื้อเรื่องประเภทนิทานชาวบ้าน ภาพสีน้ำมีความเหมาะสมที่ระดับมากที่สุดกับเนื้อเรื่องประเภทจินตนิยาย และมีความเหมาะสมที่ระดับมากกับเนื้อเรื่องประเภทเรื่องสมจริง เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ ตลอดจนมีความเหมาะสมที่ระดับพอควรกับเนื้อเรื่องประเภทสารคดี และเรื่องการผจญภัย

วรรณิ ศิริสุนทร (2526 : ง-จ) วิเคราะห์หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา ประกวด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2523 โดยมีกลุ่มประชากรจำนวน 46 เรื่อง ในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบ ทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อหนังสือที่ได้รับรางวัล ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือสำหรับเด็กระดับประถม ประเภทบันเทิงคดี 17 เรื่อง มีเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบอยู่ในระดับดีจำนวนมากที่สุด เมื่อพิจารณาทั้งสามด้านจะเห็นว่าหนังสือที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 2 เรื่อง อยู่ในระดับดี 15 เรื่อง ส่วนหนังสือสำหรับเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ระดับเด็กก่อนวัยรุ่น) ประเภทบันเทิงคดี จำนวน 9 เรื่อง สารคดี 7 เรื่อง มีเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบ อยู่ในระดับดีมากที่สุด เมื่อพิจารณาทั้งสามด้านปรากฏว่ามีหนังสือที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากเพียง 1 เรื่อง (สารคดี) อยู่ในระดับดีจำนวนมากที่สุด คือ 15 เรื่อง (ประเภทบันเทิงคดี 9 เรื่อง สารคดี 6 เรื่อง) ผลการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ทั้งสามด้านของผู้วิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นของเด็กเกือบทุกเรื่อง หนังสือที่มีคุณภาพดีสมควรเป็นหนังสือที่เด็กอ่านรู้เรื่องตลอดทั้งเล่ม เนื้อเรื่องไม่ยาวเกินไป และให้ความรู้แก่เด็ก

เพ็ญประภา กฤตยานวัช (2529 : 157) วิจัยเรื่อง ทักษะคิดของเด็กวัย 9 ถึง 14 ปี ต่อหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา และได้รับรางวัล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 - พ.ศ. 2527 ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา และได้รับรางวัลเนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ และฉัณษาการประกวด และได้รับรางวัลของธนาคารกสิกรไทย โดยทำการศึกษาทักษะคิดของเด็กที่มีต่อหนังสือเฉพาะในด้านเนื้อหา ภาพประกอบ และการใช้ภาษา หนังสือทั้งหมดที่ทำการวิจัยใช้ 18 เรื่อง (21 เล่ม) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน โดยจัดให้อ่านเป็นกลุ่ม ๆ ละ 1 เรื่อง ถือว่าเด็กแต่ละกลุ่มเป็นตัวแทนของความคิดเห็นของเด็กในแต่ละระดับ (ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

คำร้อยละของแต่ละเรื่องในแต่ละด้าน คือด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบ และค่าเฉลี่ยทั้งสามด้านของหนังสือแต่ละเรื่องเกินกว่าร้อยละ 50.0 ขึ้นไป จึงแสดงว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย นั่นคือ ลักษณะเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบ ของหนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวดและได้รับรางวัล ตรงกับความต้องการและความสนใจในการอ่านของเด็ก

และจากงานวิจัยของสมนึก สิริเคน (2531 : 242 - 245) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2528 ที่มีต่อหนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-2527 โดยศึกษาจากนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลเด็กเล็ก ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่อยู่โรงเรียนทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล จำนวน 185 คน โดยใช้หนังสือ 12 ชื่อเรื่อง ได้สรุปผลงานวิจัยในด้านเกี่ยวกับเนื้อหา ภาพประกอบ และด้านการใช้ภาษาไว้ดังนี้

ด้านเนื้อหา นักเรียนแสดงความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความรู้ อ่านรู้เรื่องได้ตลอด ให้คำแนะนำโดยทางอ้อม เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ได้ข้อคิด และแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้านภาพประกอบเห็นว่าภาพชัดเจนดี สีของภาพสวยงาม ขนาดของภาพเหมาะสมสอดคล้องและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ภาพช่วยส่งเสริมจินตนาการ ภาพมีจำนวนพอเหมาะกับเนื้อเรื่อง และวัยของนักเรียน ส่วนด้านการใช้ภาษา พบว่า ใช้คำที่เข้าใจง่าย ประโยคสั้นง่าย เป็นภาษาที่นักเรียนเคยใช้ อ่านเข้าใจได้ทันที ใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และวัยของนักเรียน ทำให้เกิดภาพพจน์ มีศัพท์วิชาการเท่าที่จำเป็น

งานวิจัยในต่างประเทศ

ทิงเกอร์ และ แมคคัลทอช (Tinker and Mc.Cultough. 1968 : 302) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 1-8 (วัย 6-13 ปี) จำนวน 628 คน สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนสนใจหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริง
2. นักเรียนสนใจหนังสือนิทานที่เกี่ยวกับสัตว์ที่เป็นสัตว์จริง ๆ มากกว่าสัตว์พูดได้
3. นักเรียนในชั้นสูงกว่าระดับ 5 ขึ้นไป จะเริ่มสนใจเรื่องลึกลับซับซ้อน
4. นักเรียนในระดับชั้นต่ำกว่าระดับ 8 ยังไม่สนใจในวิชาชีพ
5. นักเรียนระดับ 1-8 จะสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์มากขึ้นตามลำดับ เรื่องที่สนใจมากที่สุดได้แก่ เรื่องเครื่องจักร รถบรรทุก เครื่องบินไอน์ ยานอวกาศ และการท่องเที่ยวในทะเล

ปี ค.ศ. 1968 ไวท์เฮด (Whitehead. 1968 : 13) ได้ศึกษาเรื่องที่เด็กชายและเด็กหญิง อายุ 12-14 ปี นิยมอ่าน พบว่า

1. เรื่องที่เด็กชายและเด็กหญิงชอบอ่านเท่ากันคือ เรื่องลึกลับ การผจญภัย ชีวิตชาวอเมริกันสมัยบุกเบิก และสมัยปัจจุบัน ชีวิตประวัติ เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เรื่องตลกขบขัน เทพนิยาย เรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ เรื่องเกี่ยวกับคนในประเทศต่าง ๆ และเหตุการณ์ของโลก
2. เด็กชายชอบเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นวนิยาย และการกีฬา มากกว่าเด็กหญิง
3. เด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ และเรื่องรักใคร่ มากกว่าเด็กชาย

โกรเวอร์ (Grover. 1977 : 4672) วิจัยในระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ของความยากง่ายของศัพท์ เนื้อหา ภาพประกอบ และรายละเอียดทางรูปเล่มอื่นๆ ซึ่งมีต่อการเลือกหนังสืออ่านของเด็กนักเรียนระดับ 2 ตัวอย่างประชากรเป็นเด็กนักเรียนระดับ 2 จำนวน 52 คน จากโรงเรียนระดับประถม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบัตรยืมหนังสือของเด็กนักเรียนในระดับ 2 เป็นเวลา 6 เดือน แบ่งหนังสือออกเป็น 2 พวก คือ ประเภทที่ 1 ได้แก่หนังสือที่เด็กนักเรียนระดับ 2 ขอยืมมากที่สุด จำนวน 20 ชื่อเรื่อง ประเภทที่ 2 ได้แก่หนังสือที่มีสถิติการยืมเพียงครั้งเดียว จำนวน 20 ชื่อเรื่อง แล้วยังแบ่งหนังสือ จำนวน 40 ชื่อเรื่องนี้ออกเป็น หนังสือที่เด็กนักเรียนหญิงชอบยืม และหนังสือที่เด็กนักเรียนชายชอบยืม และนำหนังสือทั้งหมดนี้มาวิเคราะห์ผลปรากฏว่า ในเรื่องความยากง่ายของศัพท์และแก่นเรื่องประเภทต่าง ๆ กันมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกหนังสือของนักเรียนระดับ 2 และเด็กต่างเพศ จะชอบหนังสือต่างชนิดกัน

แอมเมอร์สัน (Ammerson. 1978 : 112 - 117) วิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบสำหรับเด็กในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กยังมีอายุน้อยเท่าใด ภาพประกอบ ก็ยิ่งจำเป็นมากขึ้นเท่านั้น เมื่อเด็กมีวุฒิภาวะสูงขึ้น มีพัฒนาการอ่านมากขึ้น มีความสามารถในการเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น เนื้อหาของหนังสือจึงเริ่มสำคัญขึ้นตามลำดับ และในตอนปลายของวัยเรียนหรือในช่วงวัยเด็กตอนกลาง ภาพประกอบของหนังสือจะช่วยสร้างภาพพจน์ให้แก่เด็ก และช่วยเน้นความเข้าใจในเนื้อหา โดยเฉพาะกับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา

และจากการทดลองกับนักเรียนใน 4 ระดับชั้น ระดับชั้นปีที่ 1 เด็กมีอายุประมาณ 9 ปี และระดับชั้นสูงขึ้นไปก็มีอายุเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นเรียน ปรากฏผลว่า เด็กระดับชั้นปีที่ 1 เลือกอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบสูงสุด ในระดับชั้นปีที่ 2 การเลือกอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบจะลดน้อยลงและจะลดน้อยลงไปอีกในระดับชั้นปีที่ 3 และ 4 และภาพประกอบที่มีสีจะเป็นที่สนใจมากกว่าภาพขาว-ดำ การมีภาพประกอบจะช่วยให้เด็กตัดสินใจเลือกอ่านหนังสือเล่มนั้น ๆ ได้ อย่างไรก็ตามเด็ก ๆ จะไม่ชอบภาพแบบใดแบบหนึ่งเป็นพิเศษ แต่มีแนวโน้มที่จะชอบภาพสีมากกว่าภาพขาว-ดำ

แอนัวร์ (Anuar. 1979 : 11-13) สืบรวจเนื้อหาหนังสือที่เด็กชอบอ่านในประเทศสิงคโปร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือสำหรับเด็กควรเป็นเรื่องที่เด็กสามารถบอกลักษณะนิสัยของตัวละครได้ สามารถบอกสถานที่หรือฉากของเรื่องได้ และเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก หรือเป็นเรื่องลึกลับน่าพิศวงตั้งนั้นเพื่อให้ได้หนังสือสำหรับเด็กที่มีคุณลักษณะดังกล่าว นักเขียนจึงไม่ควรละเลยนวนิยายประเภทที่ช่วยสร้างเสริมจินตนาการให้แก่เด็ก เพราะจะมีส่วนช่วยให้เด็กเข้าใจชีวิต เข้าใจปัญหาของคนอื่นทั้งช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ปัญหา และความลำบากต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญในชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
3. การดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูล และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลดีเด่นระดับชั้นประถมศึกษาจาก คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2529 และปี พ.ศ. 2530

รวมหนังสือที่นำมาวิจัย	ครั้งนี้ทั้งหมด 2 ชื่อเรื่อง คือ
ปี พ.ศ. 2529	ได้แก่ เรื่องพืชที่เป็นพิษ
ปี พ.ศ. 2530	ได้แก่ เรื่องนกเงือกไทย

กลุ่มตัวอย่างที่จะให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนในเขตเทศบาล และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา การสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีวิธีการดังนี้

1. โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาลมี 15 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 2 โรงเรียน ปรากฏว่าได้ โรงเรียนสุขานารี และโรงเรียนวัดสระแก้ว จาก 2 โรงเรียนนี้ สุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาโรงเรียนละ 25 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 โรงเรียนสุขานารี มีประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 360 คน จากห้องเรียน 8 ห้อง สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน และจับฉลากจำนวนนักเรียนมา 25 คน จัดบันทึกชื่อนักเรียนทั้ง 25 คนนี้ไว้

1.2 โรงเรียนวัดสระแก้ว มีประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 368 คน จากห้องเรียน 8 ห้อง สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน และจับฉลากจำนวนนักเรียนมา 25 คน จัดบันทึกชื่อนักเรียนทั้ง 25 คนนี้ไว้

ฉะนั้น จะได้นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล จำนวน 50 คน

2. โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมี 62 โรงเรียน สุ่มนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิน 25 คน มา 2 โรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งปรากฏว่าได้ โรงเรียนบ้านจอหอ และโรงเรียนบ้านโคกสูง จาก 2 โรงเรียนนี้ สุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาโรงเรียนละ 25 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 โรงเรียนบ้านจอหอ มีประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 170 คน จากห้องเรียน 5 ห้อง สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน และจับฉลากจำนวนนักเรียนมา 25 คน จัดบันทึกชื่อนักเรียนทั้ง 25 คนนี้ไว้

2.2 โรงเรียนบ้านโคกสูง มีประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 81 คน จากห้องเรียน 3 ห้อง สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน และจับฉลากจำนวนนักเรียนมา 25 คน จัดบันทึกชื่อนักเรียนทั้ง 25 คนนี้ไว้

ฉะนั้น จะได้นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 50 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์และครูภาษาไทย มีวิธีการดังนี้

สุ่มบรรณารักษ์และครูภาษาไทยที่อยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวน 77 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 20 โรงเรียน ซึ่งจะได้บรรณารักษ์ 20 คน และครูภาษาไทย 20 คน รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ปรากฏอยู่ในภาคผนวก

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการอ่านหนังสือเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน บรรณารักษ์และครูภาษาไทย จำนวน 40 คน จากการตอนแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ได้รับคืนมา สามารถแจกกลุ่มตัวอย่างออกได้ดังนี้

ตาราง 1 ลักษณะทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ภูมิสำเนา	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	N = 50		N = 50		รวม	
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพี่น้อง						
พี่น้อง 1-2 คน	18	36.00	15	30.00	33	33.00
พี่น้อง 3-4 คน	26	52.00	20	40.00	46	46.00
พี่น้อง 5 คนขึ้นไป	6	12.00	15	30.00	21	21.00
รวม	50	100.00	50	100.00	100	100.00
อาชีพบิดา						
อาชีพรับจ้าง	6	12.00	23	46.00	29	29.00
อาชีพค้าขายหรือธุรกิจ	17	34.00	5	10.00	22	22.00
อาชีพเกษตรกรรมหรือ กลีกรรม	2	4.00	12	24.00	14	14.00
อาชีพรับราชการ	24	48.00	7	14.00	31	31.00
อาชีพอื่นๆ	1	2.00	3	6.00	41	4.00
รวม	50	100.00	50	100.00	100	100.00
อาชีพมารดา						
อาชีพรับจ้าง	12	24.00	25	50.00	37	37.00
อาชีพค้าขายหรือธุรกิจ	22	44.00	10	20.00	32	32.00
อาชีพเกษตรกรรมหรือ กลีกรรม	3	6.00	12	24.00	15	15.00
อาชีพรับราชการ	7	14.00	0	0.00	7	7.00
อาชีพอื่นๆ	6	12.00	3	6.00	9	9.00
รวม	50	100.00	50	100.00	100	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพี่น้องอยู่ในระหว่าง 3-4 คน มากที่สุด (ร้อยละ 46.00) รองลงมาก็คือ พี่น้อง 1-2 คน (ร้อยละ 33.00) และมีพี่น้อง 5 คน ขึ้นไป น้อยที่สุด (ร้อยละ 21.00)

ในด้านอาชีพของบิดา มารดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 31.00) รองลงมาก็คือ รับจ้าง (ร้อยละ 29.00) ส่วนมารดา มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 37.00) รองลงมาก็คืออาชีพค้าขายหรือธุรกิจ (ร้อยละ 32.00)

ตาราง 2 ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างชอบ จำแนกตามเพศ

ประเภทหนังสือที่นักเรียนชอบ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6				รวม	
	เพศชาย		เพศหญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องผจญภัย	32	17.86	23	12.80	55	15.32
เรื่องบ้าน	2	1.12	3	0.16	5	1.39
เรื่องลึกลับ	26	14.56	22	12.26	48	13.37
เรื่องกีฬา	15	8.36	6	2.34	21	5.84
เรื่องประวัติศาสตร์	27	15.04	34	18.94	61	16.99
เรื่องสนุกสนาน	21	11.68	21	11.96	42	11.6
ประวัตินักคิดที่มีชื่อเสียงน่าสนใจ	18	10.02	30	16.70	48	13.37
เรื่องสัตว์	30	16.72	27	15.62	57	15.37
เรื่องการท่องเที่ยวในประเทศต่างๆ	5	2.96	13	7.84	18	5.01
เรื่องอื่น ๆ โปรดระบุ	3	1.66	1	1.38	4	1.13
รวม*	179	100.00	180	100.00	359	100.00

*จำนวนผลรวมมีค่ามากกว่าจำนวนผู้ตอบ 100 คน เพราะสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 2 แสดงว่า ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งชาย และหญิง ชอบอ่านสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เรื่องประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 16.99) เรื่องสัตว์ (ร้อยละ 15.87) และเรื่องผจญภัย (ร้อยละ 15.32)

เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า เด็กชายชอบอ่านหนังสือสูงสุด อันดับแรกคือ เรื่องผจญภัย (ร้อยละ 17.86) ส่วนเด็กหญิงชอบอ่านหนังสือสูงสุดอันดับแรก คือ เรื่องประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 18.94)

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมี 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน
ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
ที่ได้รับรางวัล
2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
ของบรรณารักษ์และครูภาษาไทย โดยมีลักษณะในแนวเดียวกันกับแบบสอบถามของนักเรียน
3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือของนักเรียนเป็นคำถามที่ถามจาก
เนื้อเรื่องในหนังสือเรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทยมีคำถาม 25 ข้อ
4. หนังสือ เป็นหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลดีเด่นในปีพ.ศ. 2529
และปีพ.ศ. 2530 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2529	ได้นก	เรื่องนิชที่เป็นนิช
ปี พ.ศ. 2530	ได้นก	เรื่องนกเงือกไทย

การสร้างแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลที่ใช้
กับนักเรียน มีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 รวบรวมลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก หลักเกณฑ์ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก
ความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กจากเอกสารและงานวิจัย ดังนี้

บันลือ นฤกะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2526.

ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.

รัชนี้ แพรนิมิตร. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2522. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

ัญจน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :

ดวงกมล, 2520.

วิริยะ สิริสิงห. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2524.

สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.

1.2 นำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมไว้ตามข้อ 1.1 มาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของนักเรียน โดยพิจารณาเน้นเรื่องข้อความ และภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ประธาน กรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณา รวม 3 ท่าน คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี ศิริสุนทร วุฒิ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)

อาจารย์ผู้สอนวิชาการเล่านิทาน และเป็นบรรณารักษ์ หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

นายวิริยะ สิริสิงห วุฒิ ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์

นักเขียนหนังสือเด็ก ผู้เชี่ยวชาญหนังสือเด็กของกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์พิเศษวิชา

การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้จัดการและเจ้าของ
สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี ทองชั้น วุฒิ ศศ.ม. (วิธีสอนภาษาไทย) อาจารย์ผู้สอน
วิชาการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาและการใช้ภาษา แล้วผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถาม
ตามที่ได้รับคำแนะนำ

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง ที่โรงเรียนอนุบาล
นครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน โดยนำหนังสือที่จะใช้ไปให้
นักเรียนแต่ละคนอ่าน และให้ตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านข้อความ
ความเหมาะสมของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

2. สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ใช้ตามบรรณารักษ์และครูภาษาไทยนั้น มีการสร้างแบบสอบถามโดยนำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้ตามข้อ 1.1 มาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเช่นกัน มีลักษณะข้อความและการปฏิบัติแนวเดียวกันกับแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลที่ใช้กับนักเรียนแต่ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบรรณารักษ์กับครูภาษาไทย

3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาของหนังสือของนักเรียนเป็น
✱ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 11-256)

3.2 ศึกษาเนื้อหาจากเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย และนำรายละเอียดจากเนื้อหา มาประกอบการสร้างแบบทดสอบโดยเน้นในเรื่องการวัดความเข้าใจ และการนำไปใช้ และทำให้เป็นแบบทดสอบที่ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดได้เพียงข้อเดียว จากคำตอบที่กำหนดให้ ซึ่งมี 4 ตัวเลือก จาก ก - ง เป็นข้อคำถามจากหนังสือเรื่องนิชที่เป็นนิช จำนวน 15 ข้อ และเรื่องนกเงือกไทย จำนวน 10 ข้อ รวมจำนวน 25 ข้อ

3.3 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจที่สร้างเสร็จแล้วเสนอประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตร ทองขึ้น อาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตรวจสอบความถูกต้องตามลักษณะของข้อสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ออกหนังสือราชการไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการนำหนังสือไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อ่าน พร้อมทั้งตอนแบบสอบถามและแบบทดสอบ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลทั้ง 2 ชื่อเรื่อง คือ เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย พร้อมแบบสอบถามไปแจกให้บรรณารักษ์และครูภาษาไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คนอ่าน โดยเริ่มที่ละโรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะถาม 2 คน คือ บรรณารักษ์ 1 คน ครูภาษาไทย 1 คน หมุนเวียนไปจนครบ โดยมีจดหมายอธิบายวิธีตอนแนบไปด้วย

ผู้วิจัยเป็นผู้นำหนังสือและแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
 ผู้วิจัยเริ่มแจกหนังสือและแบบสอบถามให้บรรณารักษ์และครูภาษาไทย เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2532
 และเก็บรวบรวมกลับคืนเสร็จเรียบร้อยเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2532 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ได้รับ
 แบบสอบถามคืนทั้งหมด 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3. ผู้วิจัยนำหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลทั้ง 2 ชื่อเรื่อง คือ
 เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย แบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของ
 หนังสือไปแจกให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 โรงเรียน ๆ ละ 25 คน
 อ่าน โดยกระทำที่ละโรงเรียน เริ่มจากโรงเรียนที่ 1,2 ในเขตเทศบาล จังหวัดนครราชสีมา ก่อน
 คือ โรงเรียนวัดสระแก้ว และโรงเรียนสุขานารี ตามลำดับ โดยผู้วิจัยนำหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่อง
 ไปแจกให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอ่านล่วงหน้าที่บ้านก่อน 1 วัน แล้วนำแบบสอบถามและแบบ
 ทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือไปแจกให้ในวันรุ่งขึ้น โดยผู้วิจัยชี้แจงและอธิบาย
 วิธีการตอบแบบสอบถามให้ทราบก่อนที่จะตอบ เมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย และ
 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่อง มาส่งคืนผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงแจกแบบทดสอบความรู้
 ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือจำนวน 25 ข้อ ให้นักเรียนตอบอีกคนละ 1 ชุด เมื่อนักเรียน
 ทำแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบทดสอบคืนด้วยตนเอง แล้วผู้วิจัยจึงนำหนังสือ
 ภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลทั้ง 2 ชื่อเรื่อง แบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้
 ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือนั้นไปแจกให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนนอกเขต
 เทศบาล จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนที่ 3, 4 อ่าน คือ โรงเรียนบ้านจอหอ และโรงเรียน
 บ้านโคกสูง ตามลำดับ โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละโรงเรียนใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามและ
 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือประมาณ 1 ชั่วโมง

ผู้วิจัยเริ่มนำหนังสือ แบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ
 ไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนทั้งในเขตเทศบาล และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล
 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2532 เสร็จเรียบร้อยเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2532 เป็นเวลา 2 สัปดาห์
 ได้รับแบบสอบถามและแบบทดสอบ คืนทั้งหมดจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

รวมเวลาที่ให้บรรณารักษ์ ครูภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล อ่านหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ทั้ง 2 ชื่อเรื่อง คือ เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย พร้อมทั้งออกแบบสอบถามและทำแบบทดสอบทั้งหมดในครั้งนี้เป็นเวลา 4 สัปดาห์

จะนำรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดในครั้งนี้ จำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับคืนมาทั้งหมดรวม จำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 เช่นกัน

4. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบทั้งหมดไปตรวจสอบและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้ มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

วิธีคำนวณค่าเฉลี่ย

การจัดกระทำกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ ถ้าฉบับใดไม่สมบูรณ์คัดออก ซึ่งปรากฏว่าได้ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องการ รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 140 ฉบับ และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ จำนวน 100 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาศึกษารายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนโดยการคำนวณค่าร้อยละ
3. แบบสอบถามความคิดเห็น

นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลทั้งหมดมาแจกแจงความถี่ และกำหนดค่าคะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ค่าคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยกำหนดข้อคำถามที่เป็นไปในทางบวก ให้มีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วยมาก	มีคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย	มีคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 1

และข้อคำถามที่เป็นไปในทางลบจะกำหนดค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 1
เห็นด้วยมาก	มีคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย	มีคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 5

4. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ

นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือมาตรวจให้คะแนนจากคะแนนเต็ม 25 คะแนน แล้วแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ได้คะแนนตั้งแต่ลำดับคะแนน 22-25 คะแนน จัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจระดับสูงมีจำนวน 55 คน และตั้งแต่ลำดับคะแนน 14-21 คะแนน จัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ มีจำนวน 45 คน

5. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบแต่ละฉบับมาลงรหัสในแบบรายการ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X หรือชุดสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (Nie : 465 - 514) คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เนื้อหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. ทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ (สมมติฐาน)

6.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนกับบรรณารักษ์และครูภาษาไทยต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ตามสมมติฐานข้อ 1 โดยใช้สูตร t-test แบบ Independent Samples

6.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล ต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ตามสมมติฐานข้อ 2 โดยใช้สูตร t-test แบบ Independent Samples

6.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงกับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ ตามสมมติฐานข้อ 3 โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียดส่วนตัวโดยการหาอัตราส่วนร้อยละ ใช้สูตร :

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. นำเฉพาะรายละเอียดของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ไปหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร $\bar{X}$ (ชูศรี วงศ์วิริยะ. 2525 : 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิต

$\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนคูณกับความถี่ของคะแนนนั้น

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (บุษกร เพชรวิวรรณ์. 2530 : 57)

$$s = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

x = เป็นคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

f = จำนวนความถี่

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล กับนอกเขตเทศบาล ต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล โดยการใช้สูตร t -test แบบ Independent Samples (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529 : 164)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$\bar{x}_1 - \bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ ที่ 2

$s_1^2 + s_2^2$ = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และที่ 2

n_1 และ n_2 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และที่ 2

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ ตามสมมติฐานข้อ 3 โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2525 : 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

D = ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n = จำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน t - distribution
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเสนอผลโดยแบ่งเป็นตอน ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ
4. ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง พืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บรรณารักษ์และครูภาษาไทย
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ปรากฏผลดังเสนอใน ตาราง 3 - 5

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องนิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกรณและครูภาษาไทย

ข้อ	ความคิดเห็น	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		บรรณาธิกรณและครูภาษาไทย		t
		N = 100		N = 40		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจ ได้ตลอด	4.3100	0.706	4.3000	0.564	0.08
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.4800	0.703	4.3000	0.648	1.40
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.0400	0.852	4.3750	0.616	-0.24
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี	4.4300	0.807	4.3750	0.628	0.39
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.7700	1.081	4.2750	0.816	-2.66**
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.5600	1.258	2.9000	0.955	2.99**
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.2500	0.821	4.1250	1.017	0.76
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้ว เข้าใจได้ทันที	4.0600	0.886	4.3250	0.730	-1.68
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.3400	0.781	4.2250	0.660	0.82
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.4900	0.689	4.5000	0.679	-0.08
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	3.8800	0.868	4.3000	0.648	-2.77**
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3000	0.859	4.3750	0.705	-0.49
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	3.9600	0.887	4.4000	0.591	-2.89**
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.0100	0.882	4.2500	0.742	-1.52
	รวม	4.1343	0.373	4.1946	0.370	- 0.87

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 4 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรณารักษ์และครูภาษาไทย มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องเนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสมและความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณารักษ์และครูภาษาไทยในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ข้อ	ความคิดเห็น	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		บรรณารักษ์และครูภาษาไทย		t
		N = 100		N = 40		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.3600	0.704	4.2750	0.599	0.67
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.4800	0.689	4.2750	0.599	1.65
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	3.9200	0.825	3.9250	0.616	-0.03
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี	4.4900	0.835	4.3000	0.648	1.29
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.9900	1.049	4.2750	0.679	-1.59
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.7100	1.241	3.0000	1.109	3.15*
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.5000	0.628	3.9000	1.033	4.20*
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.1300	0.837	4.1750	0.675	-0.30
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.2000	0.829	4.1750	0.712	0.17
10	ภาพในเล่มมีสีสันสวยงามน่าอ่าน	4.2900	0.844	4.1750	0.958	0.70
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	3.0300	0.870	4.0500	0.815	-0.13
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3800	0.776	4.5250	0.679	-1.03
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.0800	0.929	4.2250	0.768	-0.87
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.0400	0.790	4.1250	0.791	-0.57
	รวม	4.1857	0.339	4.1000	0.446	1.23

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 4 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกร์และครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และเรื่องตัวหนังสือชัดเจนอ่านง่าย สบายตา

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่องพืชที่เป็นพิษ และ นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ข้อ	ความคิดเห็น	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		บรรณารักษ์และครูภาษาไทย		t
		N = 100		N = 40		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจ ได้ตลอด	4.3350	0.569	4.2875	0.406	0.48
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.4800	0.517	4.2875	0.479	2.03 [*]
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	3.9800	0.663	4.0000	0.467	-0.17
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี	4.4600	0.669	4.3375	0.458	1.06
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.8800	0.847	4.2750	0.493	-2.76 ^{**}
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.6350	1.114	2.9500	0.723	3.59 ^{**}
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.3750	0.561	4.0125	0.729	3.16 ^{**}
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้ว เข้าใจได้ทันที	4.0950	0.681	4.2500	0.494	-1.31
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.2700	0.633	4.2000	0.504	0.62
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.3900	0.601	4.3375	0.654	0.41
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	3.9550	0.697	4.1750	0.526	-1.80
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3400	0.666	4.4500	0.478	-0.95
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.0200	0.731	4.3125	0.489	-2.33 [*]
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.0250	0.708	4.1875	0.476	-1.33
	รวม	4.1600	0.331	4.1473	0.298	0.21

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 5 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับ บรรณาธิกร์และครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรณาธิกร์และครูภาษาไทย มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่อง เน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และเรื่องตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่ายสบายตา และมีอีก 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจ ส่วนบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ปรากฏผลดังเสนอใน ตาราง 6 - 8

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง
พืชที่เป็นพิษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล

ข้อ	ความคิดเห็น	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t
		N = 50		N = 50		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.2600	0.664	4.3600	0.749	-0.71
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.5800	0.642	4.3800	0.753	1.43
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.1800	0.580	3.9000	0.839	1.66
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ	4.5400	0.885	4.3200	0.713	1.37
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.9200	0.922	3.6200	1.210	1.39
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.2600	1.382	3.8600	1.050	-2.44*
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.2800	0.904	4.2200	0.737	0.36
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.1200	0.849	4.0000	0.926	0.68
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.3400	0.823	4.3400	0.745	0.00
10	ภาพในเล่มมีสีสันสวยงามน่าอ่าน	4.5400	0.734	4.4400	0.644	0.72
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	4.1600	0.792	3.6000	0.857	3.39**
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3000	0.909	4.3000	0.814	0.00
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.1200	0.849	3.8000	0.904	1.83
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.2200	0.840	3.8000	0.881	2.44*
	รวม	4.2014	0.406	4.0671	0.327	1.82

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 6 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 1 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่อง ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และมี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่อง เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่อง รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง
นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล

ข้อ	ความคิดเห็น	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t
		N = 50		N = 50		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.5200	0.677	4.2000	0.700	2.32 [*]
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.6200	0.567	4.3400	0.772	2.07 [*]
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.2200	0.679	3.6200	0.855	3.89 ^{**}
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ	4.6200	0.780	4.3600	0.875	1.57
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	4.1400	0.926	3.8400	1.149	1.44
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.4400	1.358	3.9800	1.059	-2.22 [*]
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.6000	0.535	4.4000	0.700	1.61
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.2800	0.858	3.9800	0.795	1.81
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.4200	0.702	3.9800	0.892	2.74 ^{**}
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.2800	0.882	4.3000	0.814	-0.12
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	4.3000	0.735	4.7600	0.916	3.25 ^{**}
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.4800	0.735	4.2800	0.809	1.29
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.1600	0.934	4.0000	0.926	0.86
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.1600	0.681	3.9200	0.877	1.53
	รวม	4.3029	0.336	4.0686	0.302	3.67 ^{**}

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 7 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน และภาพอธิบายเนื้อเรื่อง ได้ชัดเจนดี และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และมี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย เข้าใจได้ตลอด และเนื้อเรื่องน่าสนใจ ส่วนนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นิชที่เป็นนิ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล

ข้อ	ความคิดเห็น	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t
		N = 50		N = 50		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.3900	0.518	4.2800	0.616	0.97
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.6000	0.429	4.3600	0.572	2.37*
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.2000	0.606	3.7600	0.649	3.50**
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี	4.5800	0.695	4.3400	0.626	1.81
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	4.0300	0.785	3.7300	1.888	1.79
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.3500	1.209	3.9200	0.939	-2.63**
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.4400	0.603	4.3100	0.514	1.16
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.2000	0.678	3.9900	0.674	1.55
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.3800	0.619	4.1600	0.634	1.75
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.4100	0.675	4.3700	0.523	0.33
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	4.2300	0.616	3.6800	0.668	4.28**
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3900	0.680	4.2900	0.655	0.75
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.1400	0.770	3.9000	0.678	1.66
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.1900	0.646	3.8600	0.736	2.38*
	รวม	4.2521	0.353	4.0679	0.283	2.88**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01} = 2.58$)

จากตาราง 8 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนนอกเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่อง น่าอ่าน และภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และมี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องน่าสนใจ และรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ ปรากฏผลดังเสนอใน ตาราง 9 - 10

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง

พืชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ

ข้อ	ความคิดเห็น	ความรู้ความเข้าใจระดับสูง		ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		t
		N = 55		N = 45		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.2909	0.685	4.3333	0.739	- .030
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.5636	0.601	4.3778	0.806	1.32
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.1818	0.796	3.8667	0.894	1.86
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี	4.4545	0.857	4.4000	0.751	0.33
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.8727	1.090	3.6444	1.069	1.05
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.7273	1.193	3.3556	1.317	1.48
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.1273	0.904	4.4000	0.688	-1.67
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.0727	0.766	4.0444	1.021	0.16
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.3273	0.883	4.3556	0.645	-0.18
10	ภาพในเล่มมีสีสันสวยงามน่าอ่าน	4.4545	0.689	4.5333	0.694	-0.57
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	3.9273	0.920	3.8222	0.806	-0.60
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.2364	0.942	4.3778	0.747	-0.82
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	3.9818	0.892	3.9333	0.889	0.27
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	4.0364	0.860	3.9778	0.917	-0.33

จากตาราง 9 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันเลยเช่นกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกเงือกไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ

ข้อ	ความคิดเห็น	ความรู้ความเข้าใจระดับสูง		ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		t
		N = 77		N = 29		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจ ได้ตลอด	4.3944	0.707	4.2759	0.702	0.76
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.5211	0.652	4.3793	0.775	0.93
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	3.9014	0.777	3.9655	0.944	-0.35
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ	4.5352	0.859	4.3793	0.775	0.85
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.9577	1.114	4.0690	0.884	-0.48
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.7887	1.275	3.5172	1.153	0.99
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.4366	0.649	4.6552	0.553	-0.59
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้ว เข้าใจได้ทันที	4.1972	0.821	3.9655	0.865	1.26
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.2254	0.796	4.1379	0.915	0.48
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.3239	0.789	4.2069	0.978	0.63
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	4.0282	0.828	4.0345	0.981	-0.03
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.3099	0.785	4.5517	0.736	-1.42
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.0423	0.917	4.1724	0.966	-0.63
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมกับการหยิบถือ	3.9718	0.810	4.2069	0.726	-1.36
	รวม	4.1881	0.349	4.1798	0.319	0.11

จากตาราง 10 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันเลยเช่นกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นิชที่เป็นนิช และ นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ

ข้อ	ความคิดเห็น	ความรู้ความเข้าใจระดับสูง		ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		t
		N = 55		N = 45		
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่ายเข้าใจได้ตลอด	4.3818	0.535	4.2778	0.608	0.91
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	4.5000	0.461	4.4556	0.582	0.43
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน	4.0182	0.616	3.9333	0.720	0.64
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ	4.4636	0.751	4.4556	0.562	0.06
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน	3.9455	1.880	4.8000	0.808	0.85
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก	3.7727	1.126	3.4667	1.089	1.37
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา	4.2636	0.584	4.5111	0.506	-2.24*
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.1182	0.616	3.0667	0.758	0.37
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี	4.2909	0.629	4.2444	0.645	0.36
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน	4.3545	0.614	4.4333	0.590	-0.65
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม	3.9182	0.706	4.0000	0.691	-0.58
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา	4.2273	0.725	4.4778	0.564	-1.89
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว	4.0364	0.713	4.0000	0.761	0.25
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ	3.9909	0.748	4.0667	0.662	0.53
	รวม	4.1630	0.345	4.1563	0.317	0.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

จากตาราง 11 แสดงว่าความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูงและระดับต่ำ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงข้อเดียว คือ นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง ในเรื่อง ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา

4. ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 12 - 13

ตาราง 12 ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่อง นิชที่เป็นนิช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ความต้องการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 N = 100		บรรณารักษ์และครูภาษาไทย N = 40	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการซื้อ	70	70.00	33	82.50
ไม่ซื้อ	6	6.00	2	5.00
ไม่แน่ใจ	24	24.00	5	12.50
รวม	100	100.00	40	100.00

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับ บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการซื้อหนังสือ เรื่อง นิชที่เป็นนิช คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ ส่วนไม่แน่ใจว่าจะซื้อหรือไม่ มีร้อยละ 24.00 และ 12.50 และไม่ซื้อร้อยละ 6.00 และ 5.00 ตามลำดับ

ตาราง 13 ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประกอบสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่อง นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ความต้องการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 N = 100		บรรณารักษ์และครูภาษาไทย N = 40	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการซื้อ	70	70.00	33	82.50
ไม่ซื้อ	3	3.00	1	2.50
ไม่แน่ใจ	27	27.00	6	15.00
รวม	100	100.00	40	100.00

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับ บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการซื้อหนังสือ เรื่อง นกเงือกไทย คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ ส่วนไม่แน่ใจว่าจะซื้อหรือไม่ มีร้อยละ 27.00 และ 15.00 และไม่ซื้อร้อยละ 3.00 และ 2.50 ตามลำดับ

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประกอบสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกเงือกไทย และนกกะเรียนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 14-15

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่อง นิชที่เป็นนิช ตามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย

ข้อ	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 N = 100		บรรณาธิการและครูภาษาไทย N = 40	
		จำนวน	อันดับที่	จำนวน	อันดับที่
1	ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น	49	1	16	2
2	ควรปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น	21	4	7	5
3	ควรพิมพ์ตัวอักษรให้ดูเด่น ชัดเจนกว่านี้	13	7	7	5
4	ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ	32	2	11	3
5	กระดาษควรหนากว่านี้	15	6	2	7
6	ควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย	30	3	9	4
7	ราคา	18	5	18	1
8	อื่น ๆ (โปรดระบุ)	10	8	6	8
รวม*		188		76	

* จำนวนผลรวมมีค่ามากกว่าจำนวนผู้ตอบ 100 คน และ 40 คน เพราะตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 14 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือเรื่อง นิชที่เป็นนิช สูงสุด 3 ข้อแรก คือ ปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ และควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทย มีข้อเสนอแนะ 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงราคาหนังสือให้ถูกลง ปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น และควรทำรูปเล่มแปลก ๆ

ตาราง 15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล
เรื่อง นกเงือกไทย ตามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

ข้อ	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 N = 100		บรรณารักษ์และครูภาษาไทย N = 40	
		จำนวน	อันดับที่	จำนวน	อันดับที่
1	ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น	67	1	14	2
2	ควรปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น	12	7	11	3
3	ควรพิมพ์ตัวอักษรให้ดูเด่น ชัดเจน . กว่านี้	22	4	8	5
4	ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ	35	2	8	5
5	กระดาษควรหนากว่านี้	18	5	5	7
6	ควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย	30	3	10	4
7	ราคา	18	5	15	1
8	อื่น ๆ (โปรดระบุ)	8	8	5	7
รวม*		210		76	

* จำนวนผลรวมมีค่ามากกว่าจำนวนผู้ตอบ 100 คน และ 40 คน เพราะตอบได้
มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
หนังสือเรื่อง นกเงือกไทย สูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น ควรทำหนังสือให้มี
รูปเล่มแปลกๆ และควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย ส่วนบรรณารักษ์และครูภาษาไทย มีข้อเสนอแนะ
3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเรื่องราคาหนังสือให้ถูกลง ควรทำหนังสือให้มีรูปเล่มแปลก ๆ และควร
ปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลดีเด่นระดับชั้นประถมศึกษาจาก คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2529 และปี พ.ศ. 2530 จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คือ

ปี พ.ศ. 2529 ได้แก่ เรื่องพืชที่เป็นพิษ

ปี พ.ศ. 2530 ได้แก่ เรื่องนกเงือกไทย

กลุ่มตัวอย่างที่จะให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล จำนวน 50 คน และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 50 คน กับบรรณาธิการที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน และครูภาษาไทยที่สอนวิชาภาษาไทยอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการอ่านหนังสือทั้งหมด จำนวน 140 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ซึ่งมีข้อความและการปฏิบัติแนวเดียวกันแบบสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ที่ใช้กับนักเรียน แต่ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

2.3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ ของนักเรียนเป็นคำถามที่ถามจากเนื้อเรื่องในหนังสือ เรื่องพืชที่เป็นพืช และนกเงือกไทย มีคำถามจำนวน 25 ข้อ

3. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพืช และนกเงือกไทย พร้อมแบบสอบถาม ไปแจกให้บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คนอ่าน ทบทวนเวียนจนครบ แล้วจึงนำหนังสือดังกล่าว แบบสอบถามและแบบทดสอบ ไปแจกให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คนอ่าน โดยผู้วิจัยนำหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่อง ไปแจกให้นักเรียนอ่านล่วงหน้า ที่บ้าน 1 วัน แล้วจึงนำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปแจกให้ในวันรุ่งขึ้น ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามและแบบทดสอบคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยเริ่มนำหนังสือไปให้อ่าน และเก็บรวบรวม

แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ตั้งแต่ วันที่ 22 พฤษภาคม 2532 เสร็จเรียบร้อย เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2532 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 100 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การจัดการทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดมาลงรหัสในแบบรายการ นำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย ความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือในระดับสูง และระดับต่ำ โดยใช้สูตร t -test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้า สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย

1.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่องพืชที่เป็นพิษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 4 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรณาธิการและครูภาษาไทย มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องเนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และความหนาของกระดาษปกเหมาะสมแล้ว และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิการและครูภาษาไทยในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก

1.2 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกร์และครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุกและเรื่องตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา

1.3 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิกร์และครูภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรณาธิกร์และครูภาษาไทยมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และเรื่องตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา และมีอีก 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจ ส่วนบรรณาธิกร์และครูภาษาไทย มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่อง ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมแล้ว

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล

2.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีเพียง 1 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่อื่นโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และมี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็น

ของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การจับถือ

2.2 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่องนำอ่าน และภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และมี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย เข้าใจได้ตลอด เนื้อเรื่องน่าสนใจ และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก

2.3 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นกเงือกไทย และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่องนำอ่าน และเรื่องภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม และนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก

อ่านไม่สนุก และมี 2 ข้อ ที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องน่าสนใจ และเรื่องรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การจับถือ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ

3.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นิชที่เป็นนิช ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และเมื่อนิยามเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเลยเช่นกัน

3.2 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่องนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน เมื่อนิยามเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเลยเช่นกัน

3.3 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน เมื่อนิยามเป็นรายข้อพบว่า มีเพียงข้อเดียวที่ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง ในเรื่อง ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา

4. ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

4.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการซื้อหนังสือ เรื่อง นิชที่เป็นนิช คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ ส่วนไม่แน่ใจว่าจะซื้อหรือไม่ มีร้อยละ 24.00 และ 12.50 และไม่ซื้อร้อยละ 6.00 และ 5.00 ตามลำดับ

4.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการซื้อหนังสือ เรื่อง นกเงือกไทย คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ ส่วนไม่แน่ใจว่าจะซื้อหรือไม่ มีร้อยละ 27.00 และ 15.00 และไม่ซื้อร้อยละ 3.00 และ 2.50 ตามลำดับ

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นกที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ตามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย

5.1 สำหรับหนังสือเรื่อง นกที่เป็นนิช นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ และควรมีเทพประกอบเนื้อเรื่องด้วย ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทย มีข้อเสนอแนะ 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงราคาหนังสือให้ถูกลง ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น และควรทำหนังสือให้มีรูปเล่มแปลก ๆ

5.2 สำหรับหนังสือเรื่อง นกเงือกไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น ควรทำหนังสือให้มีรูปเล่มแปลก ๆ และควรมีเทพประกอบเนื้อเรื่องด้วย ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทย มีข้อเสนอแนะ 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเรื่องราคาหนังสือให้ถูกลง ควรทำหนังสือให้มีรูปเล่มแปลก ๆ และควรปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย มีดังนี้

1.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้มีลักษณะดี ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็กตามที่ สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์ กล่าวไว้ว่า เนื้อหาของหนังสือเด็กควรเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กมีความสนใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ลีลาวเตี่ยน ของเล่น ฯลฯ (สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. 2523 : 2-4) และตรงกับเกณฑ์การประเมินคุณค่าหนังสือสำหรับเด็กที่ ปราณี เชียงทอง กล่าวไว้ว่า เนื้อหาของหนังสือเด็กควรกล่าวถึงธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเด็กนั่นเอง (ปราณี เชียงทอง. 2526 : 82) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เพ็ญประภา กฤตยานวัช ที่สรุปว่าลักษณะเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบของหนังสือสำหรับเด็กฉบับชนะการประกวด และได้รับรางวัลตรงกับความต้องการและความสนใจในการอ่านของเด็ก (เพ็ญประภา กฤตยานวัช. 2529 : 157)

1.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก เรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย แตกต่างกัน ซึ่งมีข้อที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความเห็นสูงกว่าบรรณาธิการและครูภาษาไทย ในเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจ การที่ปรากฏผลเช่นนี้แสดงว่า หนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้มีเนื้อเรื่องตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็กมากกว่าที่บรรณาธิการและครูภาษาไทยคาดคิด ส่วนความคิดเห็นในเรื่องเนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นด้วยว่า หนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้ อ่านสนุก แม้ว่าจะเป็นสารคดี แสดงว่าเด็กระดับนี้

สามารถอ่านหนังสือสารคดีได้แล้ว ส่วนในเรื่องตัวหนังสือ ชัดเจน อ่านง่าย มองแล้วสบายตา การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะสายตาของเด็กกระตุ้นยอมรับตัวอักษรขนาดนี้ (คือขนาด 18 พอยต์) ได้ดีแล้ว แต่บรรณาธิการและครูภาษาไทยอาจเห็นว่านักเรียนระดับนี้บางคนความสามารถในการอ่านยังไม่ดีนัก จึงควรใช้ตัวอักษรขนาดค่อนข้างใหญ่ เพื่อให้ชัดเจนอ่านง่ายขึ้น

ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทยให้คะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องเนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน การที่ปรากฏผลเช่นนี้เพราะครูรู้หลักสูตรว่ามีอะไร เรื่องนี้ใหม่หรือไม่ แต่เด็กอาจจะแยกไม่ออกกว่าเป็นความรู้ใหม่ ส่วนในเรื่องความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว แสดงว่าบรรณาธิการและครูภาษาไทยพอใจและเห็นว่าปกขนาดนี้เหมาะสมแล้ว แต่เด็กชอบหนังสือที่มีปกแข็งมากกว่าปกอ่อน ดังที่ วิริยะ สิริสิงห์ กล่าวไว้ว่า หนังสือเล่มใหญ่ กับเล่มเล็ก เด็กชอบเท่า ๆ กัน และเด็กชอบหนังสือปกแข็งมากกว่าปกอ่อน ชอบหนังสือปกสีสวยสด ชอบปกมัน ๆ (วิริยะ สิริสิงห์. 2524 : 15,22)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล กับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีดังนี้

2.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลได้อยู่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ดีกว่า และนักเรียนมีโอกาสอ่านหนังสือจากห้องสมุดมากกว่า รวมทั้งความแตกต่างในเรื่องฐานะ อาชีพของบิดา มารดา ที่สามารถเอื้ออำนวยให้มีโอกาสได้อ่านมาก ทำให้คุ้นเคยกับหนังสือมากกว่า จึงทำให้มีวิจารณ์ในเรื่องนี้ได้ดีกว่า

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ซึ่งมีข้อที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อเรื่องน่าสนใจ การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติน้อยกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล สำหรับเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลเห็นว่าการเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่านมากกว่าอาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลมีสติปัญญาดีกว่า โดยดูจากคะแนนของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือที่ให้นักเรียนตอบ ส่วนใหญ่ให้นักเรียนที่ได้คะแนนสูงเป็นนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล มีความสามารถในการอ่านมากกว่า จึงสามารถตัดสินใจ และเข้าใจได้ว่าหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้ มีการเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่านมากกว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ซึ่งอาจจะยังไม่เข้าใจเรื่องการเรียบเรียงลำดับเรื่องได้ดีพอ และในเรื่องภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลได้อ่านหนังสือและมีโอกาสค้นเคยหนังสือมากกว่า เคยพบเห็นภาพในหนังสือต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งภาพขนาดใหญ่และภาพขนาดเล็กมามาก จึงทำให้สามารถมองและพิจารณาได้ว่า ภาพขนาดนี้เป็นภาพที่เหมาะสมดีแล้วได้มากกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล นอกจากนี้นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลยังให้คะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในเรื่องรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การจับถือ การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพรับราชการ นักเรียนย่อมมีโอกาสอ่านเอกสารและหนังสือต่าง ๆ มากกว่าและเคยพบเห็นหนังสือลักษณะเช่นนี้มาแล้ว จึงคิดว่ารูปเล่มลักษณะนี้เป็นแบบทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ได้ เพราะเป็นขนาดที่เคยพบเห็น และมีขนาดพอเหมาะแก่การจับถือดีแล้ว

ส่วนนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมีคะแนนความเห็นสูงกว่านักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาล ในเรื่องเนื้อหาไม่น่าสนใจ และอ่านสนุก การที่ปรากฏผลเช่นนี้เป็นเพราะนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาลได้พบเห็นธรรมชาติที่อยู่รอบตัว และคุ้นเคยมากกว่า จึงให้ความเห็นว่าเนื้อเรื่องไม่น่าสนใจ และอ่านสนุกมากกว่า

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงและระดับต่ำ มีดังนี้

3.1 ความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่ปรากฏผลเช่นนี้แสดงว่า ความพอใจต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กของเด็กในวัยนี้ มิได้มีสาเหตุมาจากความสามารถทางสติปัญญาว่าสูงหรือต่ำ

3.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน มีข้อที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ มีคะแนนความพึงสุ่งกว่านักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูง ในเรื่องตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา การที่ปรากฏผลเช่นนี้เป็นเพราะนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับต่ำ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่อยู่โรงเรียนนอกเขตเทศบาล บิดา มารดา ประกอบอาชีพรับจ้าง โอกาสที่จะได้พบเห็นหนังสือที่มีคุณภาพดี ๆ จึงมีไม่มากนัก แต่เด็กที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือระดับสูงย่อมสนใจอ่านหนังสือมากกว่าและมีความรู้ความเข้าใจดีกว่า และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตเทศบาลซึ่งมีสภาพแวดล้อม สภาพการเรียน การสอนที่ดีและมีโอกาสที่ทำให้ได้ฝึกฝนการอ่านมากกว่าหรืออาจได้อ่านจากหนังสือในห้องสมุด หรือบางคนผู้ปกครองซื้อหนังสือให้อ่านที่บ้าน เคยพบเห็นหนังสือที่มีตัวอักษรโตและชัดเจนกว่านี้มาแล้ว จึงต้องการหนังสือที่มีคุณภาพที่ดีกว่านี้

4. ความต้องการในการซื้อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่า ทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ต้องการซื้อหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่อง มากที่สุดถึงร้อยละ 70.00 และ 82.50 ตามลำดับ แสดงว่าหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้เป็นหนังสือดี มีคุณค่า อ่านแล้วมีประโยชน์ ซึ่งทั้งเด็กนักเรียนและผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณาธิการและครูภาษาไทย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสนอแนะให้ปรับปรุงหนังสือ เรื่องนิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย สูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้น ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ และควรมีเทพประกอบเนื้อเรื่องด้วย การที่ปรากฏผลเช่นนี้แสดงว่า เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สนใจอ่านหนังสือที่เป็นสารคดีเรื่องยาว ๆ ได้ ส่วนในเรื่องความต้องการในรูปเล่มแปลก ๆ แสดงว่า การอ่านของนักเรียนก้าวหน้ามากขึ้น นักเรียนเคยพบเห็นหนังสือรูปเล่มที่แปลกมาบ้างแล้วจึงอยากให้หนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้จัดทำในรูปแบบอื่นแทนรูปเล่มสี่เหลี่ยมที่ซ้ำซากจำเจ เช่น รูปต้นไม้ รูปนกเงือก รูปดอกไม้ รูปปลา รูปรถ รูปนาฬิกา เป็นต้น ส่วนในเรื่องควรมีเทพประกอบเนื้อเรื่องด้วยนั้นแสดงว่า เด็กต้องการได้รับความรู้ในรูปแบบอื่น ๆ อีก คือ การฟังแทนการอ่านอย่างเดียว ซึ่งเป็นสิ่งดี ทำให้เด็กได้รับความรู้ค่อนข้างสมบูรณ์จากทุกด้าน คือ ทั้งอ่าน และฟัง

ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทย เสนอแนะให้ปรับปรุงหนังสือ เรื่อง นิชที่เป็นนิช สูงสุด 3 ข้อแรก คือ ควรปรับปรุงราคาให้ถูกลง ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น และควรทำรูปเล่มแปลก ๆ การที่ปรากฏผลเช่นนี้ เป็นเพราะบรรณาธิการและครูภาษาไทยเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเข้าใจคุณค่าของเงินจึงคิดว่ามูลค่าราคาของหนังสือเล่มขนาดนี้ค่อนข้างสูง (คือ จำนวน 11 หน้า ราคา 16 บาท และจำนวน 23 หน้า ราคา 25 บาท) ฉะนั้นราคาควรถูกลงกว่านี้ และในเรื่องการปรับปรุงเนื้อหาให้ยาวขึ้นก็คงเพื่อให้เหมาะสมกับราคาและเหมาะสมกับเด็กระดับชั้นนี้ ส่วนในเรื่องที่ที่มีความเห็นเช่นเดียวกับนักเรียนที่ว่า ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจัดทำหนังสือที่มีรูปลักษณะอื่น ๆ มากกว่ารูปสี่เหลี่ยม ส่วนบรรณาธิการและครูภาษาไทย เสนอให้ปรับปรุงหนังสือ เรื่องนกเงือกไทย ในเรื่องที่ต่างออกไป คือ ควรปรับปรุงตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่ขึ้น อาจเป็นเพราะตัวอักษรในหนังสือทั้ง 2 ชื่อเรื่องนี้ค่อนข้างเล็ก บรรณาธิการและครูภาษาไทย เห็นว่านักเรียนระดับนี้บางคนความสามารถในการอ่านยังไม่ดีนัก จึงควรใช้ตัวอักษรขนาดค่อนข้างใหญ่ เพื่อให้ชัดเจน อ่านง่ายขึ้น ดังที่เคยกล่าวมาแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเขียนหนังสือสำหรับเด็ก

นักเขียนหนังสือสำหรับเด็กควรศึกษาเทคนิคในการเขียนหนังสือเด็กว่าควรใช้แบบใดจึงจะดีและถูกใจเด็กมากที่สุด โดยเฉพาะหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กวัยประถมศึกษา เช่น ควรมีเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น ควรอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจน ควรเป็นภาพถ่ายที่ชัดเจน สีสันสดใส ควรใช้ตัวอักษรที่โตและเด่นชัด กระดาษควรหนากว่านี้ ควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักพิมพ์

1. ราคาไม่ควรสูงมาก เพื่อให้ผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางสามารถซื้อหาให้ลูกหลานได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนได้มีโอกาสอ่านหนังสือมากขึ้น
2. ควรมีการจัดทำหนังสือที่มีรูปเล่มแปลก ๆ เพื่อสนองความสนใจของเด็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

จากผลของการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวนี้พบว่า หนังสือที่ชนะการประกวดและได้รับรางวัลที่นำมาวิจัยเป็นหนังสือที่เด็กกับบรรณารักษ์และครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าเป็นหนังสือที่ดีสอดคล้องกัน จึงมั่นใจได้ว่าหนังสือที่ได้รับรางวัลนั้นมีคุณค่าเด็กควรได้อ่าน บรรณารักษ์จึงควรพิจารณาจัดซื้อหนังสือที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ เข้าห้องสมุดก่อนเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัย

1. ควรศึกษาความคิดเห็นต่อหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับรางวัลของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรศึกษาความคิดเห็นต่อหนังสือบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนในต่างจังหวัด
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของเด็กกับผู้ใหญ่ที่มีต่อหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัล ระหว่างปี พ.ศ. 2528 - พ.ศ. 2532

ນັກວິທະຍາສາດ

บรรณานุกรม

- กฤษณา ผลชีวิน. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กอายุ 6 ถึง 12 ปี ที่นิยมในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 ถึง พ.ศ. 2519. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- "การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็ก," ข่าวสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. 24 (253) : 5; กรกฎาคม 2526.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. "การจัดทำหนังสือเด็ก," ข่าวสารหอสมุดแห่งชาติ. 1 (4) : 5; กรกฎาคม 2522.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.
- จงจันทร์ พาละหาญ. "การสัมภาษณ์เด็กเรื่องหนังสือที่ชอบ และความสนใจโดยทั่วไป," วารสารห้องสมุด. 2 : 112-122; มีนาคม - เมษายน 2514.
- จินตนา ใบกาชฎี. "การนิจารณาคคุณค่าหนังสือสำหรับเด็ก," จันทร์เกษม. 198 : 46-52; กันยายน - ตุลาคม 2530.
- _____. "ของฝากจากการประกวดหนังสือ," ใน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 16. หน้า 22-27. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- จวีลักษ์ บุญยะกาญจน. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- จวีวรรณ กีนาวงศ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิษฏาโลก, 2526.
- จวีวรรณ คุณาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บรูณาสาส์น, 2527.
- _____. บทสรวัดการทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2527.

- จักรชัย ศุกระกาญจน์. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. นครศรีธรรมราช : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2523.
- ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์อักษร, 2520.
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. เอกสารคำสอน สติ 511. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
การศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ชุดิมา ลัจจันท์. หนังสือเพื่อลูก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2529.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู, 2526. (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 250).
- ทวี มุขธระโกษา. "ทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11-16 ปี,"
ใน รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสือสำหรับเด็ก กลุ่มอายุ 11-16 ปี. หน้า 147.
พระนคร : กรมวิชาการ, 2510.
- น้อมฤดี จงพยุหะ และคนอื่นๆ. พัฒนาการเด็กเล็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร :
โรงพิมพ์ศึกษาสัมพันธ์, 2518.
- "นิตา หงส์วิวัฒน์," ผู้หญิง. 1(3) : 68; กันยายน 2526.
- นิตา ชูโต และ กล่อมจิตต์ ปลายเวช. สภาพและแนวโน้มหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ประชาชน, 2527.
- นิตา ชูโต กล่อมจิตต์ ปลายเวช และ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. การวิเคราะห์เนื้อหา
หนังสืออ่านสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการอุดมการณ์แห่งชาติ, 2524.
- บันลือ พฤกษะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- บุษกร เพชรวิวรรณ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ประคอง กาญจนการณ. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2526.

เพ็ญประภา กฤตยานวัช. ทัศนคติเด็กวัย 9-14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก ฉบับชนะการประกวด ตั้งแต่ปี 2524 - 2527. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

ภู ตะนาวศรี. นกเงือกไทย. ภาพโดย สกล ปลื้มถนอม. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2530.

แม่มาลี ชวลิต. "หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน," จันทร์เกษม. 69 : 4 - 15; มีนาคม - เมษายน 2509.

รัชณี แพรนิมิตร. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2522. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

รัชณี ศรีไพรวรรณ. "การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก," ประชาศึกษา. 16 : 528-540; เมษายน 2508.

รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมล, 2520.

รัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

รัตนพร ชิงธาดา. หนังสือสำหรับเด็ก. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.

เรวัต การพนธ์. ภาพประกอบหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

ลมูล รัตตากร. การเขียนและแปลหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2529.

_____. "การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก," วารสารห้องสมุด. 1(7) : 49-50;

มกราคม - กุมภาพันธ์ 2506.

ละเมียด ลิมอักษร. "ทำอย่างไรเด็กจึงจะอ่านหนังสือ," ประชาศึกษา. 9 : 26-32;

เมษายน 2519.

ลาวรรณ โฉมเจลา. ผลดีและผลเสียจากการอ่านการ์ตูนของเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.

วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504. อัดสำเนา.

ลิ้ม, เชียงซาน. "การแสดงผลงานประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็ก," แปลและเรียบเรียงโดย

วรรณิ ศิริสุนทร. บรรณารักษศาสตร์. 5(1) : 54-55; มกราคม 2528.

วรรณิ ศิริสุนทร. การวิเคราะห์หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กบัณฑิตและการประกวด ตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2523. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

_____. ประวัตินักเขียน และนักวาดภาพหนังสือสำหรับเด็ก เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร :

แพร่วิทยา, 2527.

วิชาการ, กรม. รายงานการสำรวจความสนใจ และรสนิยมในการอ่านของเด็ก และเยาวชนไทย.

กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.

วิริยะ สิริสิงห, บรรณาธิการ. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,

2524.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14. งานสัปดาห์

หนังสือแห่งชาติ 30 มีนาคม - 7 เมษายน 2528. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.,

2528.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 16. งานสัปดาห์

หนังสือแห่งชาติ 27 มีนาคม - 6 เมษายน 2530. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.,

2530.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 17. งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ 25 มีนาคม - 3 เมษายน 2531. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2531.

สันน์ ปัทมะทิน. การเรียงพิมพ์. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513.

สมทรง สิตลาพันธ์. การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือสำหรับเด็กชอบ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.

สมนึก ศิริเคน. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2528 ที่มีต่อหนังสือสำหรับเด็ก ฉบับคณะกรรมการประกวดเนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 - 2527. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531. อัดสำเนา.

สมบุรณ์ สิงฆมานันท์. "เกณฑ์ในการเลือกหนังสือสำหรับเด็ก," คทเศรษฐศาสตร์. 23(3) : 21-25; กรกฎาคม 2522.

สมศักดิ์ ศรีมานโชน. การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.

สิรินทร์ ช่างโชติ. นิชที่เป็นนิช. ภาพโดย ชีวันธุ์ ลอโหมบลย์. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2529.

สุขุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2531.

สุนทร โคตรบรรเทา. "ความสำคัญของการผลิตหนังสือสำหรับเด็ก," ศึกษาศาสตร์. 10(2) : 1-11; กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2529.

สุนทรี มีพร้อม. วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

สุนาญ นิธิมุตราชกุล. การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้จำนวนของเด็กในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สุภัตรา ชุมเกตุ. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.

หทัย คันทอง. การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2525.

Anuar, Hedwig. "Children's Information Services in Southeast Asia," The School Librarian. 27 : 11 - 13; March, 1979.

Arbuthnot, May Hill and Zena Sutherland. Children and Books. 4th ed. London : Scott-Foresman, 1972.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Bond, Guy L. and Miles Tinker. Reading Difficulties their Diagnosis and Correction. New York : Appleton-Century, 1957.

Brown, Jame W. A.V. Instructional Technology Media and Methods. 5th ed. New York : McGraw-Hill, 1969.

Carlsen, G. Robert. Books and the Teen-Age Reader. New York : Harper & Row, 1971.

Emmerson, Andrea. "The Significance of Book Illustrations for Reading Purposes," The School Librarian. 26(2) : 112 - 117; June, 1978.

Grover, Robert John. "The Relationship of Readability Content, Illustrations and Other Format Elements to the Library Book Preferences of Second Grade Children," Dissertation Abstract International. 37 : 4672; February, 1977.

Huch, Chalalotte S. Children's Literature in the Elementary School. 3rd ed. New York : Holt, 1976.

Marlow, Dorothy R. Textbook of Pediatric Nursing. Philadelphia : W.B. Saunders, 1973.

Nie, Cyril O. and others. SPSS-X : Statistical Package for the Social Science. 2nd ed. New York : McGraw Hill, 1975.

Russell, David Harris. Children's Thinking. Boston : Ginn, 1956.

Tinker, Miles. and Constance M. McCultough. Teaching Elementary Reading. 3rd ed. New York : Appleton Century Crofts, 1968.

Tooze, Ruth. Storytelling. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1969.

Van Horne, Marion. Give Children Wings : A Manual on How to Write for Children. New York : Comittee on World Literacy and Christian Literature, 1970.

Whitehead, Robert. Children's Literature Strategies of teaching. New Jersey : Prentice-Hall, 1968.

Williams, David L. "Rewritten Science Materials and Reading Comprehension," The Journal of Educational Research. 61(5) : 204 - 206; January, 1968.

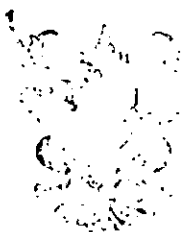
Wittich, Walter A. and Charles F. Schuller. Instructional Technology. New York : Harper & Row, 1973.

כנסת

ภาคผนวก ก

**หนังสือขอความร่วมมือ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือ**

ที่ ทม 1007/0808

มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 พฤษภาคม 2532

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

มหาวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวมลลิกา นาคเสวี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอก บรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ที่มีต่อหนังสือภาพประเภท
สารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. พว พันธ์เมฆา

ประธาน

ผศ. เกษร เจริญรักษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขออนุญาตเผยแพร่ คือ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน
อ่านหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก 2 ชื่อเรื่อง คือเรื่องพืชที่เป็นพิษ และนกเงือกไทย
พร้อมทั้งตอบแบบสอบถามและทำแบบทดสอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออันเคราะห์ดี ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย

โทร. 2584119

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มิถุนายน 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทย โรงเรียนระดับประถมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. หนังสือภาพเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวมลลิกา นาคเสวี นิสิตปริญญาโท วิชาเอก บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียน บรรณารักษ์และครูภาษาไทย ที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล" ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยกรุณาอ่านหนังสือเรื่อง นิชที่เป็นนิช และนกเงือกไทย ที่ส่งมานี้ เมื่ออ่านจนแล้วใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย โดยกรุณาตอบให้ตรงตามชื่อหนังสือที่ระบุไว้

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือจากท่าน และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวมลลิกา นาคเสวี)

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1 ชื่อ นามสกุล อายุ..... ปี

2 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3 ชื่อโรงเรียน

4 นักเรียนเป็นลูกคนที่ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมดมี คน

5 อาชีพของบิดา มารดา

บิดา

มารดา

อาชีพ

☐
☐

อาชีพรับจ้าง

☐
☐

อาชีพค้าขาย หรือธุรกิจ

☐
☐

อาชีพเกษตรกรรม หรือกิจการ

☐
☐

อาชีพรับราชการ

☐
☐

อาชีพอื่นๆ โปรดระบุ.....

6 นักเรียนชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐

ผจญภัย

☐

เรื่องสนุกสนาน

☐

เรื่องบ้าน

☐

ประวัติบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือน่าสนใจ

☐

เรื่องลึกลับ

☐

เรื่องสัตว์

☐

เรื่องกีฬา

☐

เรื่องการท่องเที่ยวในประเทศต่างๆ

☐

เรื่องประวัติศาสตร์

☐

เรื่องอื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อคำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือที่กำหนดให้แล้ว กรุณาตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน โดยใส่เครื่องหมายถูก (✓) ให้ตรงกับข้อที่ต้องการเพียงข้อเดียว ดังตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	เรื่องนกเงือกไทย				
		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย เข้าใจตลอด		 ✓			
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ	 ✓				

คำอธิบาย การตอบเช่นนี้แสดงว่า เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเรื่อง นกเงือกไทยแล้ว นักเรียนเห็นด้วยมากกว่าเนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย และนักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดว่าเนื้อเรื่องน่าสนใจ

ต่อไปนี้เป็นข้อคำถามที่จะให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกของนักเรียนที่แท้จริง เมื่ออ่านหนังสือ
เรื่อง พืชที่เป็นพิษแล้ว ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อด้วย

ข้อ	ข้อความ	เรื่องพืชที่เป็นพิษ				
		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย เข้าใจได้ตลอด					
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ					
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน					
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี					
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน					
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก ...					
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา					
8	คำที่ใช้บรรยาย เป็นคำง่าย ๆ					
	อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที					
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี					
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน					
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม					
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา					
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว ..					
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ					

15 ถ้านักเรียนมีเงินมากพอที่จะซื้อหนังสือเล่มนี้ นักเรียนจะซื้อหรือไม่

☐

ซื้อ

☐

ไม่ซื้อ

☐

ไม่แน่ใจ

16 นักเรียนคิดว่าถ้าจะให้ปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ให้ถูกใจมากยิ่งขึ้น ควรจะปรับปรุงในข้อใดมากที่สุด (ให้ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

☐

ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น

☐

ควรปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น

☐

ควรพิมพ์ตัวอักษรให้ดูเด่นชัดกว่านี้

☐

ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ

☐

กระดาษควรหนากว่านี้

☐

ควรมีภาพประกอบเนื้อเรื่องด้วย

☐

ราคา

☐

อื่น ๆ โปรดระบุ

กรุณาตั้งใจตอบให้ครบทุกข้อนะคะ

ขอบคุณมากค่ะ

ต่อไปนี้เป็นข้อคำถามที่จะให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกของนักเรียนที่แท้จริง เมื่ออ่านหนังสือ
เรื่อง นกเงือกไทยแล้ว ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อด้วย

ข้อ	ข้อความ	เรื่องนกเงือกไทย				
		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1	เนื้อเรื่องในหนังสือทั้งหมดอ่านง่าย เข้าใจได้ตลอด					
2	เนื้อเรื่องน่าสนใจ					
3	การเรียบเรียงลำดับเรื่องน่าอ่าน					
4	อ่านแล้วให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ.....					
5	เนื้อเรื่องเป็นความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน					
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมาก อ่านไม่สนุก ...					
7	ตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย สบายตา					
8	คำที่ใช้บรรยาย เป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที					
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี					
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงามน่าอ่าน					
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม					
12	ภาพหน้าปกสวยงาม เห็นแล้วสะดุดตา					
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว ..					
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ					

15 ถ้านักเรียนมีเงินมากพอที่จะซื้อหนังสือเล่มนี้ นักเรียนจะซื้อหรือไม่

☐

ซื้อ

☐

ไม่ซื้อ

☐

ไม่แน่ใจ

16 ท่านคิดว่าถ้าจะให้ปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ให้ถูกใจมากยิ่งขึ้น ควรจะปรับปรุงในข้อใดมากที่สุด
(ให้ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

☐

ควรปรับปรุงเนื้อเรื่องให้ยาวขึ้น

☐

ควรปรับปรุงตัวอักษรให้โตขึ้น

☐

ควรพิมพ์ตัวอักษรให้เด่นชัดกว่านี้

☐

ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ

☐

กระดาษควรหนากว่านี้

☐

ควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย

☐

ราคา

☐

อื่น ๆ โปรดระบุ

กรุณาตั้งใจตอบให้ครบทุกข้อนะคะ

ขอบคุณมากค่ะ

แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
ต่อไปนี้เป็นคำถามถามความคิดเห็นของท่านจากการอ่านหนังสือ เรื่อง: นิชที่เป็นนิช กรุณาช่วย
กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องตามความคิดเห็นด้วย

ข้อ	ข้อความ	เรื่องนิชที่เป็นนิช				
		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1	เนื้อเรื่องในหนังสืออ่านง่าย เด็กสามารถ อ่านเข้าใจได้ตลอด					
2	เนื้อเรื่องของหนังสือเล่มนี้น่าสนใจ					
3	การลำดับเรื่องน่าอ่าน					
4	อ่านแล้วได้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ					
5	เนื้อเรื่องให้ความรู้ใหม่ๆ แก่เด็ก					
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมากเกินไป สำหรับเด็ก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้					
7	ตัวอักษรในเล่มชัดเจน อ่านง่าย สบายตา ..					
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้ว เข้าใจ					
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี					
10	ภาพในเล่มมีสีสวยงาม					
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม					
12	ภาพหน้าปกสวยงามเห็นแล้วสะดุดตา					
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว ...					
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ					

- 15 ถ้าท่านมีเงินจำนวนหนึ่งเพื่อจะซื้อหนังสือให้บุตรหลานของท่าน ท่านจะซื้อหนังสือเล่มนี้หรือไม่
- ☐ ซื้ ☐ ไม่ซื้ ☐ ไม่แน่ใจ

- 16 ท่านคิดว่าถ้าจะให้ปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ ควรจะปรับปรุงอะไรบ้าง (ให้ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- ☐ ควรมีเนื้อเรื่องมากกว่านี้
- ☐ ตัวอักษรควรให้โตกว่านี้
- ☐ ควรนิมิตตัวอักษรให้ดูเด่นชัดกว่านี้
- ☐ ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ
- ☐ กระดาษควรหนากว่านี้
- ☐ ควรมีเทปประกอบเนื้อเรื่องด้วย
- ☐ ราคา
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ขอขอบคุณในความร่วมมือค่ะ

แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์และครูภาษาไทย ที่มีต่อหนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
ต่อไปนี้เป็นคำถามตามความคิดเห็นของท่านจากการอ่านหนังสือ เรื่อง นกเงือกไทย กรุณาช่วย
กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องตามความคิดเห็นด้วย

ข้อ	ข้อความ	เรื่องนกเงือกไทย				
		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1	เนื้อเรื่องในหนังสืออ่านง่าย เด็กสามารถ อ่านเข้าใจได้ตลอด					
2	เนื้อเรื่องของหนังสือเล่มนี้น่าสนใจ					
3	การลำดับเรื่องน่าอ่าน					
4	อ่านแล้วได้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติดี					
5	เนื้อเรื่องให้ความรู้ใหม่ๆ แก่เด็ก					
6	เนื้อเรื่องเน้นวิชาการมากเกินไป สำหรับเด็ก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้					
7	ตัวอักษรในเล่มชัดเจน อ่านง่าย สบายตา ..					
8	คำที่ใช้เขียนบรรยายเป็นคำง่าย ๆ อ่านแล้ว เข้าใจ					
9	ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ชัดเจนดี					
10	ภาพในเล่มมีสีสันสวยงาม					
11	ภาพในเล่มมีขนาดเหมาะสม					
12	ภาพหน้าปกสวยงามเห็นแล้วสะดุดตา					
13	ความหนาของกระดาษปกเหมาะสมดีแล้ว ...					
14	รูปเล่มมีขนาดเหมาะสมแก่การหยิบถือ					

15 ถ้าท่านมีเงินจำนวนหนึ่งเพื่อจะซื้อหนังสือให้บุตรหลานของท่าน ท่านจะซื้อหนังสือเล่มนี้หรือไม่
☐ ใช่ ☐ ไม่ซื้อ ☐ ไม่แน่ใจ

16 ท่านคิดว่าถ้าจะให้ปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ ควรจะปรับปรุงอะไรบ้าง (ให้ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- ☐ ควรมีเนื้อเรื่องมากกว่านี้
- ☐ ตัวอักษรควรให้โตกว่านี้
- ☐ ควรพิมพ์ตัวอักษรให้ดูเด่นชัดกว่านี้
- ☐ ควรทำรูปเล่มแปลก ๆ
- ☐ กระดาษควรหนากว่านี้
- ☐ ควรมีภาพประกอบเนื้อเรื่องด้วย
- ☐ ราคา
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ขอขอบคุณในความร่วมมือค่ะ

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

ชื่อ ชั้น
วันที่ โรงเรียน

คำแนะนำในการตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้มี 25 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ เมื่อนักเรียนอ่านคำถามและคำตอบอย่างถี่ถ้วน นักเรียนจงขีดเครื่องหมายถูก (✓) หน้าคำตอบที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น (ถ้าไม่เข้าใจคำแนะนำ หรือข้อความใด ให้ถามครูได้)

ต่อไปนี้เป็นคำถามจากการอ่านหนังสือเรื่อง “พืชที่เป็นพิษ”

1. ดอกกรัณมีประโยชน์ในด้านใด

ก. ใช้ปักแจกัน	ค. ใช้เป็นยาสมุนไพร
ข. ใช้ร้อยเป็นมาลัย	ง. ใช้เป็นอาหารสัตว์
2. วิธีป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายจากพิษของชวนชม ควรทำดังนี้

ก. อย่าไปเก็บผลมาเล่น	ค. อย่าไปเก็บดอกมาเล่น
ข. อย่าให้ชนที่ใบถูกตัว	ง. อย่าไปเก็บเมล็ดมาเล่น
3. สถานที่ ๆ ไม่ควรนำสัตว์ไปเลี้ยงใกล้ ๆ คือ

ก. บริเวณใกล้ต้นรำแพน	ค. บริเวณใกล้ต้นพุทธรักษา
ข. บริเวณใกล้ต้นลิ้นทม	ง. บริเวณที่มีหญ้าขึ้นมาก ๆ
4. เราควรกินหัวกลอยโดยวิธีใด

ก. ปอกเปลือกให้เกลี้ยง	ค. เลือกชนิดกิน ๆ
ข. ชูคอเอาแต่หัวโต ๆ	ง. นำไปต้มก่อน
5. พืชชนิดใดที่มนุษย์กินแล้วไม่เป็นอันตราย

ก. ผลลำโพง	ค. ลูกต้นเป้งน้ำ
ข. เห็ดนาง	ง. ฝักยี่โถ

13. ดอกชวนชมมีดอกสวย แต่ต้องระวังอันตรายเพราะ
- ใบของดอกชวนชมอาจบาดมือ
 - ดอกชวนชมมียาง เป็นพิษมาก
 - ใบของดอกชวนชมมีขนเป็นพิษมาก
 - เกสรของดอกชวนชมมีพิษมาก
14. ถ้ากินใบและเมล็ดของลำโพง จะมีอันตรายอย่างไร
- ทำให้คันทั้งตัว
 - ทำให้เป็นไข้ตัวร้อน
 - ทำให้สมองเลอะเลือน
 - ทำให้คลื่นไส้ปวดท้อง
15. เวลาจับใบพญาคาคิงโดยไม่ระวัง อาจเกิดอันตรายเพราะ
- ยางที่ใบ ถ้าเปื้อนมือจะล้างไม่ออก
 - ใบพญาคาคิงมาก
 - ยางที่ใบจะทำให้เป็นแผลพุพอง
 - ใบจะบาดมือทำให้เป็นแผลได้

ต่อไปนี้เป็นคำถามจากการอ่านหนังสือเรื่อง "นกเงือกไทย"

16. นกเงือกชอบอาศัยอยู่บริเวณใด
- ป่าชายเลน
 - ป่าโปร่ง
 - ป่าดงดิบ
 - ป่าเขตหนาว
17. วิธีการใดที่ถือว่าเป็นการทำลายเผ่าพันธุ์ของนกเงือก
- การที่คนไปจับนกเงือกมาเลี้ยงไว้
 - การที่พวกสัตว์แอมเข้าไปที่รังของนกเงือกแล้วขโมยลูกไป
 - การที่คนไปโค่นต้นไม้ทำลายป่า
 - การที่นกเงือกตัวผู้ถูกยิงตาย ขณะไปหาอาหาร
18. อาหารของนกเงือกคืออะไร
- ผลไม้
 - กระดูก
 - สัตว์เลื้อยคลาน
 - อาหารทุกชนิดที่กล่าวมา

19. นกเงือกไทยมีลักษณะสวยงามที่สุดมีชื่อว่าอะไร
ก. นกเงือกคอนแดง ค. นกชนหิน
ข. นกกางเขน ง. นกเงือกดำ
20. นกเงือกมักชอบอาศัยอยู่ตามพื้นที่แห่งใด
ก. ในสวนสัตว์ ค. ป่าขนาดเล็ก
ข. ในสวนดอกไม้ ง. ป่าขนาดใหญ่
21. แหล่งที่นกอาศัยอย่างดีที่สุดสำหรับนกเงือกคือข้อใด
ก. ต้นไม้ขนาดใหญ่ ค. ต้นไม้ที่มีผลมาก
ข. ต้นไม้นุ่ม ง. ต้นไม้ที่มีดอกมาก
22. นกเงือกเป็นสัตว์ที่มีลักษณะที่แปลกที่สุดในโลก คือข้อใด
ก. นกเงือกตัวเมียวางไข่ 2 ครั้ง แล้วจะเสียชีวิต
ข. เมื่อถึงฤดูวางไข่ นกเงือกตัวเมียมักปิดรังตัวเองอยู่แต่ในโพรง
ค. เมื่อทางปีกเหยียดออกสองข้างจะกว้างกว่ากันอื่น ๆ ทั้งหมด
ง. นกเงือกมีจงอยปากแข็งแรงที่สุด
23. ลักษณะที่เป็นจุดเด่นของนกเงือก คือข้อใด
ก. ตัวเล็กมาก ค. มีขาใหญ่มาก
ข. มีหัวโตแข็งแรงมาก ง. มีปากใหญ่โตแข็งแรง
24. สัตว์ที่เป็นศัตรูสำคัญของนกเงือกคือสัตว์อะไร
ก. หมาป่า ค. อีเก้ง
ข. กระรอก ง. มongoose
25. แหล่งที่สามารถพบนกเงือกเป็นจำนวนมากในประเทศไทยคือที่ไหน
ก. อุทยานเขาใหญ่น้อย
ข. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
ค. บริเวณน้ำตกไทรโยค
ง. เกาะลันตา

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนของบรรณารักษ์ และครูภาษาไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลจากบรรณารักษ์ และครูภาษาไทย จำนวน 20 แห่ง

1. โรงเรียนในเขตเทศบาล

- 1.1 โรงเรียนเคหะประชาสัมคคี
- 1.2 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์
- 1.3 โรงเรียนบ้านหลักร้อย
- 1.4 โรงเรียนบ้านหัวทะเล
- 1.5 โรงเรียนโยธินกุล
- 1.6 โรงเรียนวัดโคกพนมดงตรงจิต
- 1.7 โรงเรียนวัดทุ่งสว่าง
- 1.8 โรงเรียนวัดสระแก้ว
- 1.9 โรงเรียนสวนหม่อน
- 1.10 โรงเรียนสามัคคีรถไฟ
- 1.11 โรงเรียนสุธานารี
- 1.12 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

2. โรงเรียนนอกเขตเทศบาล

- 2.1 โรงเรียน ประชาสัมคคี
- 2.2 โรงเรียนชุมชนบ้านประโดกโคกไผ่
- 2.3 โรงเรียนบ้านโคกสูง
- 2.4 โรงเรียนบ้านจอหอ
- 2.5 โรงเรียนบ้านไชยมงคล
- 2.6 โรงเรียนนิมิตพราราม
- 2.7 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
- 2.8 โรงเรียนเสนาณรงค์

ภาคผนวก ค

บรรณนิทัศน์หนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

บรรณนิทัศน์หนังสือภาพประเภทสารคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล

ภู ตะนาวศรี. นกเงือกไทย. ภาพโดย สกล ปลื้มถนนม. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2530.

ราคา 16 บาท

กล่าวถึงชีวิตของนกที่สำคัญของเมืองไทยชนิดหนึ่งคือ นกเงือก ซึ่งมีอยู่ในโลกนี้ 45 ชนิด อาศัยอยู่บริเวณทวีปเอเชียและแอฟริกา ในประเทศไทยมีนกเงือกไทยอยู่ 13 ชนิด เป็นนกที่มีลักษณะที่สวยงามที่สุดของเมืองไทย คนนิยมเลี้ยงมาก โดยกล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ การหาอาหาร การเลี้ยงลูก และอื่น ๆ มีภาพประกอบ

สิรินทร์ ช่างโชติ. นิชที่เป็นนิช. ภาพโดยธีรพันธุ์ ลอใหญ่. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2529. ราคา 25 บาท

เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำว่านิชที่เป็นนิชนั้นมีลักษณะอย่างไรที่ใด ต่อจากนั้นจะกล่าวถึงนิชที่เป็นนิชชนิดต่าง ๆ จำนวน 18 ชนิดว่า แต่ละชนิดมีนิชอยู่ที่ส่วนใดด้วยการนำรูปของนิชที่เป็นนิชมาลง แล้วมีคำอธิบายถึงลักษณะและการเจริญพันธุ์ของนิชที่เป็นนิชชนิดนั้น ๆ นิชบางชนิดมีนิชอ่อน แต่นิชบางชนิดจะมีนิชมาก สามารถทำให้เป็นอันตรายถึงตายได้ ตอนท้ายมีคำถามให้ทบทวนด้วยการนำภาพของนิชที่เป็นนิชมาให้ดูแล้วให้ตอบว่า นิชรูปใดชื่ออะไร มีนิชอย่างไร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวมลลิกา นาคเสวี

เกิดวันที่ 8 พฤษภาคม พุทธศักราช 2492

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านนักวิทยาลัยครุนครราชสีมา

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

วิทยาลัยครุนครราชสีมา อำเภอเมือง

จังหวัดนครราชสีมา 30000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510

มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสระบุรี

พ.ศ. 2514

กศ.บ. (วิชาเอกประวัติศาสตร์ วิชาโทภาษาไทย)

จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน

พ.ศ. 2515

ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์

จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. 2532

กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร